

იმისთანა წმინდა საცემში, დღემდე ბეჭდუდი სიფყვას, ფყილებით და ჭებრით ბუბთის გაცანა ყულა უჯარბისდბაჟ უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 13 მარტი, 2013 წელი.

№46 (7173)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

თქვენ ევროპაში ცხოვრობთ, მაგრამ სააკაშვილის პოლიციური რეჟიმისთვის მხარდაჭერით თავად ემიგრანტით ევროპას

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მიხარტოვა პიპინა ივანიშვილისადმი 6 მარტის მიხარტოვის ხელმოწერა ევროპარლამენტის 23 წევრს

პატივცემულ ევროპარლამენტარებო!

მე საქართველოს რესპუბლიკური პარტიის თავმჯდომარე ვარ. პარტიისა, რომელიც 1978 წელს შეიქმნა იატაკქვეშეთში და არალეგალური მეთოდებით ცდილობდა საბჭოთა საქართველოს მოსახლეობაში თავისუფლებისადმი და, მაშასადამე, ევროპისადმი ლტოლვის გაღვივებას. პარტიის დამფუძნებლებმა, რომლებიც დღეს კოალიცია „ქართული ოცნების“ ლიდერთა შორის არიან, მრავალი წელი გაატარეს საბჭოთა „გულაგებში“ ქვეყნის დამოუკიდებლობისა და ნატოში გაწევრიანების იდეების პროპაგანდისათვის. ესეც მაძლევს მორალურ უფლებას, მოგმართოთ პირდაპირ და მოუხიდედლად.

თქვენი 6 მარტის წერილით კოალიცია „ქართული ოცნების“ ლიდერის ბიძინა ივანიშვილისადმი, რომლითაც თითქოს საქართველოს ევროპული არჩევანის გადარჩენას ცდილობთ, სინამდვილეში თავად შორდებით ევროპას. იმ ევროპას, რომელსაც ჩვენ ვიცნობთ, რომელზეც ჩვენ ვოცნებობთ და რომლისკენაც ჩვენ მტკიცე ნაბიჯებით მივდივართ სიტყვიერად (ისილეთ „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო პროგრამა და ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ გაკეთებული არაერთი განცხადება და რეზოლუცია) და საქმიანად (ისილეთ ევროკომისიისა და ნატოს სათანადო თანამდებობის პირების ანგარიშები ბოლო ოთხ თვეში მიღწეული შედეგების თაობაზე).

მე რამოდენიმე თქვენგანისთვის პირადად არაერთხელ მითქვამს და ახლაც ვიმეორებ — დაგვიწესეთ უმაღლესი ევროპული სტანდარტები და განგვაჯეთ ამ სტანდარტების მიხედვით. ეს ჩვენ ძალიან გჭირდება მოსტკომუნისთვის თანხის დასაღწევა. მაგრამ ამ სტანდარტების მეტრად სააკაშვილს და მის რეჟიმს ნუ დაგვისახავთ, ეს ევროპის ურაცხელობაა...

თუ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის მიმართვა პრეზიდენტისადმი არ წაგიკითხავთ და ისე გააკეთებთ თქვენი განცხადება, ეს ცალკე პრობლემაა. მაგრამ თუ გაეცანით მას, მაშინ სად ნახეთ მუქარა და ბრბოს მისევა პრო-ევროპული ძალები-სადმი? კონსტიტუციიდან დემოკრატიისთვის უპრეცედენტო ნორმის (პრეზიდენტის უფლება პარლამენტის თანხმობის გარეშე შექმნას ახალი მთავრობა) ამოღებისკენ მოწოდება მუქარაა თუ კონსტიტუციის ევროპულ სტანდარტებთან მიხედვების მცდელობა? ვინც ეს ნორმა ჩაწერა კონსტიტუციაში ჯერ კიდევ 2004 წელს და ახლა მის გაუქმებას ეწინააღმდეგება, ისინი პრო-ევროპელები არიან თუ საბჭოური ავტორიტარიზმის ლირსეული გამგრძელებლები? მითითება იმაზე, რომ საზოგადოება ამ უმნიშვნელოვანეს საკითხზე პარლამენტის თითოეული წევრის პოზიციას სათანადოდ დააფასებს და შეაფასებს, ხალხის ბრბოდ ქვევას ემსახურება თუ პოლიტიკური ძალების ხალხისადმი ანგარიშვალდებულებას?

საქართველოს მოქალაქეების უდიდესი უმრავლესობა, რომელმაც წინასაარჩევნო კამპანიის დროს ასეულათასიანი რამდენიმე დემონსტრაცია ისე ჩაატარა, რომ ერთი ფანჯარა არსად ჩამტვრულა და რომელიც ძალადობის, წამების და ელიტური კორუფციის სახელმწიფო ასპექტების შემქმნელების დასჯას ითხოვს, თქვენი შეფასებით ბრბოა? შეგიძლიათ მიგვითითოთ ერთი შემთხვევა მაინც, როდესაც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ვინმეს ძალადობის კიდ მოუწოდა ან უმცირესობების მიმართ სიძულვილის ენა გამოიყენა? სინამდვილეში ბატონი მიხეილ სააკაშვილი და მისი გუნდი სომ არ არის ავტორი საზოგადოების შეურაცხმყოფელი და გამოთხველი გამონათქვამებისა, როგორცია „მუმიები“, „ჩასარეცხები“,

„კრემლის აგენტები“, „გასანადგურებელი კლასი“, „სახელმწიფოს მტრები“ და სხვა? ურჩი პარლამენტის წევრების (გულაშვილი — 2005 წელს, დავითაშვილი — 2007 წელს) სასიკვდილოდ გამეტებით სააკაშვილი ევროპისკენ მიმავალ კარს ფართოდ აღებდა და ამ საქმეების გამოძიების დაწყებით ახალი მთავრობა ამ კარებს ხურავს?

თუ ესაა დემოკრატიის თქვენეული სტანდარტები და ამგვარ სტანდარტებზე დაფუძნებულ ევროპაზე გვესაუბრებით, ჩვენ ასეთ ევროპას ნამდვილად არ ვიცნობთ და არც ასეთი ევროპისკენ მივდივართ. თქვენი წერილი კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ ევროპული ღირებულებების ერთგულებისთვის ევროპაში ცხოვრების ფაქტი არ კმარა. თქვენ ევროპაში ცხოვრობთ, მაგრამ სააკაშვილის პოლიციური რეჟიმისთვის მხარდაჭერით თავად ემიგრანტით ევროპას. ამით თავად ევროპას, ალბათ, ბევრს ვერაფერს დააკლებთ, მაგრამ ჩემი პატარა ქვეყანა კი, შესაძლოა, ამგვარი „ევროპელების“ მორიგი მსხვერპლი გახდეს...

ამიტომ, ბატონო ევროპარლამენტარებო ევროპის სახალხო პარტიდან, მოგიწოდებთ, თავი შეიკავოთ სიცრუეზე დაფუძნებულ მსგავს განცხადებებზე ხელმოწერისგან. ამის გამო მალე თავადვე შეგრცხვებათ. ისევე, როგორც, ალბათ, უკვე რცხვენიათ თქვენს თანაპარტიელებს, ვინც ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეას „შეფოთება“ გამოათქმევინა საქართველოში არჩევნების შემდეგ ტელეკომპანიის მესაკუთრის ცვლილების გამო და მხოლოდ შემდეგ გაარკვიეს, რომ თურმე სააკაშვილის მიერ 2007 წელს დარბეული, მესაკუთრისთვის წართმეული და მისი ადმინისტრაციის უფროსისთვის გადაცემული ტელეკომპანია „იმედი“ დაუბრუნებია კანონიერ მესაკუთრეს. მიხეილ სააკაშვილმა უკვე მოახერხა ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ ბევრის და-

შანტაჟება და მათი პოლიტიკური მომავლის საკუთარ საეჭვო პოლიტიკურ მომავალთან სრულად დაკავშირება. უფროსილდით მას, ნუ დარჩებით სტერეოტიპების ტყვეობაში, დარჩით ევროპელები.

დავით უსუფაშვილი. 10 მარტი, 2013

P. S. შესაძლოა, ჩემმა სიტყვებმა გაგაღლიზიანათ. მაგრამ მერწმუნეთ, თქვენი თუ ჩემი გალიზიანება მოსაბანაც არ არის „ქართული ოცნების“ იმ ათასობით აქტივისტი ახალგაზრდის ტკივილთან, რომლებსაც შეცდომაში შეყვანილმა თქვენმა ლიდერმა ბატონმა მარტენზმა წინასაარჩევნო კამპანიის დროს ამომრჩევლებისთვის მტვერსასრუტებისა და მაცივრების დარიგება დააბრალა ბრიუსელისადმი... მოდით, ყველამ როგორმე ისე მივალწიოთ ჩვენს პარტიულ ამოცანებს, რომ ამ ახალგაზრდებს სიმართლესა და სამართლიანობაზე დაფუძნებული ევროპის რწმენა არ შევურყიოთ. დ. უ.

პითოე გაუკლავს ჭიქა?

2

თუ წინა კასს უკან მდგომი სულ ფახეზა კვიდია, მაშინ წინა უკანისთვის რანაირი ხიდია?

„შეაყარა კედელს სერსვი“

5

ღია წარილი ქ. თბილისის მარს ბაბ. ბ. უგულავას

დავით ნარბანია:

3

აუსილავლად უნდა გაპიაროთ ის საფეხურები, რას ევროპამ გაიარა

ნაწმომკრაობა ქართული ეკონომიკის „საღარაჯოზე“

9

წამოლაზორანტაულები

პითხოვთ გაუქმდეთ შიშა?

თუ წინა კასს უკან მდგომი სულ ფხვანა კვილია. მაშინ წინა უკანისთვის რანაირი ხილია?

წმირილს ქვესათაური (სათაურიც, მაგრამ ამაზე - ქვემოთ) გუშინდელ „მეწინავეს“ - ან უკვე ჩამოლაზორანტაულ ბნაცმომკრბობს ესება, რომელსაც, როდესაც იგი ავანგარდში იდგა, გამუდმებული სიტყვიერი მტკიცების მიუხედავად - თქვენთვისდა ვცოცხლობ და ვიღვნიო, პრაქტიკული საქმეებით ჩვენ, „უკანარეგონები“, ანუ მთელი ხალხი, პრაქტიკულად სულაც ცალ ფეხზე ვევიდეთ.

ამადაც ვერ გამოგვადგა იგი უკეთესი ცნობებისკენ მიმავალ გზაზე გამძლე ხიდად კი არა, თუნდაც ასეთი ხილის იმ საიმედო მოაზრებად, რომელსაც ოთარ მამფორია უმღეროდა და წონასწორობის დაკარგვისას უღალატო მეგობრის დარ შემხიდებლად მიიჩნევდა.

ამიტომაც ჩამოლაზორანტაულ იგი სწორედ ჩვენ, ფეხზე დაკიდებულმა ხალხმა!

ამიტომაც არიან გაცოფებულნი განცემობრბოლები, ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე რომ გაიძახოდნენ, სულ მცირე ოცდაათი წლით მაინც მოვედითო, მაგრამ მეცხრე საფეხური კი ჩაუტყდათ თავიანთივე ფუტურ კიბისა.

ზენოლაო, - დაასკვნა სერგო რატიანი. თუმცა, რაღა სერგოსი გვიკვირს, როდესაც ამ გადაწყვეტილებას პოლიტიკურად მოტივირებულს უწოდებს მისივე სააკაშვილიც.

ამიტომაც წაკვეთენ და იცვლებიან, შავს თეთრად ასაღებენ, ბუზს სპილად აქცევენ, საკუთარ თაველს დირეს ვერ ამჩნევენ, სოლო თუ შეამჩნევენ, წარსულის გახსენება რა საჭიროა, უსიცივნეოდ გაპიკვიან, სრულიად უმნიშვნელო მიზეზის გამო აბობოქრებენ ქიქარში ქარიშხალს...

ერთილა მინდა ვკითხო მათ - უმაღლესი სასწავლებლის ყოფილ პედაგოგსა და პრაქტიკულად ასევე ყოფილ პრეზიდენტს: რატომ არ მონათლეთ ბატონობა, პოლიტიკურ გადაწყვეტილებად და არ გააპროტესტეთ განათლების სამინისტროს მიერ ამ 7-8 წლის წინანდელი ანალოგიური გადაწყვეტილებები, რომლითაც საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს ავტორიზაცია შეუჩერდა (მით უფრო, რომ ამ გადაწყვეტილებას მაშინ „ავმა ენებმა“ რა კუდი არ გამოაბეს - აიო, სანამ მავანს ერთ კორპუსს არ დაუთმობენ კერძო უმაღლესი სასწავლებლისთვის, მანამ ასე იქნება „გეპეი“ დასჯილიო!)?

მაგრამ გაუძლებს ვითომ ბოლომდე ჭიკა ამდენ ქარბობადას, თუ ისევე დაიმსხვრევა, როგორც სერგო რატიანიმა კინალამ თავზე დააფშვანა იგი გადაცემის წამყვან თეა სიჭინავას „მაესტროში“ სტუმრობისას?

და კიდევ: არ ვიცი, რამდენჯერ უნდა ურჩიოს კაცმა მისივე სააკაშვილს, სანამ რაიმეს იტყოდ, კარგად დაფიქრდი, ან, უკიდურეს შემთხვევაში, ენას კბილი მაინც დააჭირე, ნუ გგონია, რომ კბილს მარტო საჭმლის თქვლეფისთვის ხელშემწყობი ფუნქცია აქვსო. „საქმის უფლებები საბარტოშვილს ყველაზე თანამედროვე და პრინციპული უნივერსიტეტის დასურვას ცდილობს“, - ეს მან თავისი ფეხსუბის ოფიციალურ გვერდზე განაცხადა.

ამასთან დაკავშირებით, თემიდან მცირეოდენი გადახვევა სერგო რატიანის და, საერთოდ, ყველა მისნაირი განცემობრბოების საყურადღებოდ: როდესაც მავანი მავანს დედის გინებისთვის ლამის სასიკვდილოდ იმეტიებს, იმითომ კი არა, რომ შემგინებელმა, უკაცრავად და, პრაქტიკულად შეასრულა ის „აქტი“, არამედ ამ განზრახვის სიტყვიერი განმარტებისთვის.

წმირი, რატომ, ვისი ან რომელი გამოკითხვის მიხედვითაა

ამის გათვალისწინებით, როდესაც კობა დავითაშვილის სამართლიანი რეპლიკით კუთხეში მიმწყვდეულ-გაცხარებულმა სერგო რატიანიმა ჭიკა მაგიდას დააფშვანა, რაო, ეს არ იყო პროვოკაცია? მაინც და მაინც თავზე უნდა დაეტყნა

იგი თავისი ოპონენტისთვის? თანაც იმ თავზე, რომელსაც იმდენი უხათქუნეს ბნაცმომკრბობილთა ზონდერებმა 2007-ის ნოემბერში, რომ კაცი კინალამ წუთისოფელს გამოასალმეს?

აგრარული უნივერსიტეტი მიჩნეული „საქართველოს ყველაზე თანამედროვე და პროგრესული“ უმაღლესი სასწავლებლად?

აი, ამ გაუტანლობა-ძალადობის შესხენება ემსუთხა მაშინ „სამართლიან“ სერგოს!

და მითომ: თუ ეს მართლაც ასეა, ამით კიდევ ერთხელ დასტურდება, რომ ყოფილმა ხელისუფლებამ, რომელიც ამდენს ამავობს თავისი „მიღწევებით“, ფაქტობრივად, თუ არ გაანადგურა, ლამის არარაობამდე მანაც დააკნინა ქვეყნის მართლაც უპირველესი უმაღლესი

ასლა კი - კვლავ მთავარ სათქმელზე: ბნაცმომკრბობილთა მიერ ისევე ჭიქაში დატრიალებულ მორიქ ქარიშხალზე.

თუმცა, ისე ვერ დაგამთავრებ წერილს, კვლავ ჭიქას რომ არ შეგვბო. ამასთან დაკავშირებით, მოზოდიშებით, ერთი ძველი ანეკდოტი: გადაამთავრე მისო ორლობაში ძლივს მილასლასებს და წონასწორობას ღობე-ფორის მოშველიებით იცავს.

საბაბი აგრარულ უნივერსიტეტთან დაკავშირებული მოვლენები იყო - ამ უმაღლესი სასწავლებელს განათლების სამინისტროს შესაბამისმა სამსახურმა ავტორიზაცია შეუჩერა.

ეს ღობე მალე დამთავრდება და მერე რა ჩემს „იმას“ ჩაეჭიდები, იმასაც ვნახავო! - მიაძახა ნიკამ ნიშნის მოცემაში.

ეს როგორ, აბობოქრდა „ჭიქა“, - უნდა მივიდე და ადგილზე გავრკვიო ყველაფერი, ეს აშკარად პოლიტიკური შეფერილობის

სასწავლებელი - თბილისის სასწავლებელი უნივერსიტეტი, რომელიც მალე ასი წლისა გახდება და ქვეყანას ამ დროის განმავლობაში უამრავი უმაღლესი კატეგორიის სპეციალისტი აღუზარდა.

ბევრჯერ ვურჩიე სააკაშვილს, კბილებს „ნავაროკები“ სრულად გამოიყენე, ხანდახან ენასაც დააჭირე-მეთქი, მაგრამ...

ამიტომ, რახან ჩემი არ სჯერა, იქნებ იმ ადამიანს მაინც დაუჯეროს, რომლის ნააზრევსაც მთელი მსოფლიო უგდებს ყურს და ავახსებს: ჩემთვის რომ განგებას მეტი დრო მოეცა, ნაკლებს ვილაპარაკებდი და მეტს ვიფიქრებდი იმაზე, რაც უნდა მეთქვაო.

ეს მარკვის სიტყვებია, რომლებიც მაშინ თქვა, როდესაც ეგონა, რომ უკურნებელი სენით იყო დაავადებული.

სხვათა შორის, მასვე ეკუთვნის ეს შესანიშნავი ფრაზაც: ადამიანი ადამიანს ზემოდან მხოლოდ მაშინ უნდა დახედოს, როდესაც მას, წაქცეულს, წამოსაყენებლად ხელს გაუწვდისო.

მარტო მისივე სააკაშვილს კი არა, მთელი ბნაცმომკრბობის საყურადღებოდ ვამბობ ამას, რომელსაც „გუშინ“, „მეწინავეობისას“, ავანგარდში მდგომს, ფეხზე ვეკიდეთ ჩვენ, უკან მდგომნი - „უბრალო“ ხალხი.

ამადაც, როგორც ვთქვი, ჩამოლაზორანტაულები იმავე ხალხმა. და კიდევ ერთხელ იმის თაობაზე, რომ განცემობრბოებაში მორიგი ქარიშხალი დაატრიალეს: განა მათ არ იცინა, რომ ავტორიზაციის შეჩერება მის შეწყვეტას და, მით უფრო, უმაღლესი სასწავლებლის დასურვას არ ნიშნავს, როგორც ამას მთავარი ბნაცმომკრბობილნი თავისი ფეხსუბის ოფიციალურ გვერდზე წერს?

იცინა, ძალიან კარგადაც იცინა, მაგრამ თუ თეთრზე შავი არ თქვეს, სხვაგვარად ყურადღება რით და როგორ მიიპყრონ, ხალხი დაძაბული როგორდა ამყოფონ, როგორ შეაფერხონ სახელისუფლებო ლოკომოტივის მოძრაობა? და ბოლოს: აგრარული უნივერსიტეტის იურისტი ლილი ბეგიაშვილი ჩივის, - კახა ბენდუქიძეს უნივერსიტეტი სიმბოლურ ფასად - 1 ლარად კი არ შეუქენია, არამედ 4150 ათასი დოლარის ეკვივალენტ ლარად იყიდაო.

იქნებ დაინტერესებულიყავით, ქალბატონო ლილი, ამ ქონებაში ბევრად მეტი, ათჯერ და ოცჯერ კი არა, უფრო მეტი თანხაც სომ არ უნდა გადაეხადა სხვას, ბენდუქიძის ნაცვლად რომ მოენდომებინა მისი შესყვანა?

თქვენ თუ არ დაინტერესდებით, ალბათ, სხვები, უფრო კომპეტენტურ-მოკითხველები დაინტერესდებიან!

და მთლად ბოლოს...

რუსლან რუსია

ლაზუსტა

ჩვენი გაზეთის გუშინდელ ნომერში პირველ და მეორე გვერდებზე დაიბეჭდა გამოჩენილი ქართველი მოქანდაკის მირაბ ბარბაქაძის მიერ დაწერილი პოლიტიკური წერილი - „ნიურნბერგის პროცესზე კომპრომისიზაციაზე არ ყოფილა საუბარი, იქ დამნაშავეებს სჯიდნენ“ წერილს რედაქციამ, ავტორთან შეუთანხმებლად, პირველ გვერდზე, როგორც საკუთარი პოზიცია, დაურთო ინტერნეტიდან აღებული პოლიტიკური შარჟი, რომელზეც გამოსახულია ნაციონალების ლიდერთა ჯგუფი გისოსებში. ფოტოშარჟმა ბატონ მერაბ ბერძენიშვილის გულსწვრთმა და პროტესტი გამოიწვია რედაქციის მიმართ. მე სელოვანი ვარ, თქვენ კი პროკურორად მაქციეთ, უდანაშაულობის პრეზუმფცია დამარღვევინეთო, - განუცხადა მან რედაქციას.

ჩვენ, რასაკვირველია, მხოლოდ კეთილი სურვილი გვაქვს გვამოქმედებდა, მით უმეტეს, რომ ბატონი მერაბი ჩვენი გაზეთის ძველი ერთგული მეგობარი და ავტორია, რომლის ურყევი მოქალაქეობრივ-პოლიტიკური პოზიცია ცნობილია მთელი ჩვენი საზოგადოებრიობისათვის. მაგრამ, როგორც ჩანს, წერილის პუბლიკაციის დროს ყველა საჭირო ნიუანსი ვერ გავითვალისწინეთ. ამიტომ რედაქცია დიდ ბოდიშს უხდის ბატონ მერაბ ბერძენიშვილს იმ უხერხულობისთვის, რა უხერხულობაც მის წერილში ზემოაღნიშნული ფოტოშარჟის ჩართვით შეეუქმენით.

ალიან-ჩალიანი

მთავრობა ახალ პროექტს იწყებს

საბარტოშვილს მთავრობა ახალ პროექტს - „მთავრობა ღია მმართველობისათვის“ იწყებს. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პრესსამსახურის ინფორმაციით, პროექტის მიზანია, სახელმწიფო მმართველობაში უზრუნველყოს საზოგადოების მეტი ჩართულობა, მთავრობის მუშაობა გახადოს უფრო ღია და გამჭვირვალე და ტრადიციულ აქციოს ხელისუფლების წარმომადგენლების ანგარიშვალდებულება საკუთარი მოქალაქეებისადმი.

პროექტი „საქართველოს მთავრობა ღია მმართველობისათვის“ ითვალისწინებს შეხვედრებს ინტერაქტიულ რეჟიმში, როგორც ქართულ, ისე უცხოური მედიის წარმომადგენლებთან.

პროექტის ფარგლებში, მედიასთან შეხვედრა გაიმართება კვირაში ორჯერ. შესაბამისად, კვირის განმავლობაში ორი მინისტრი მედიის საშუალებით, საზოგადოებას საკუთარი უწყების მიერ განუხლები მუშაობის შედეგებს გააცნობს.

კულტურა - პირველი შიკრიკი

მათაჩიმი მეორე

მსოფლიო ომის ოფიცერი იყო და ისწავლდა, რომ იმ დროს, როდესაც ფაშის ებრძოდა საბჭოთა კავშირს, საბჭოთა კავშირის რადიოში სმირად იყო გერმანული მუსიკა, - ბახი, ბეთჰოვენი, მოცარტი, ვაგნერიც კი, რომელიც შიტლერს ძალიან უყვარდა. ანუ ვებრძოდით ქვეყანას და ვეუბნებოდით, რომ ჩვენ ვებრძვით თქვენს არასწორ, საზიზღარ პოლიტიკას, მაგრამ ჩვენ არ ვებრძვით თქვენს კულტურას. კულტურა ყველაზე მაღალია, რაც არსებობს ამ ქვეყანაზე და ჩვენ ჩვენს მეზობელთან, ავი მეზობელია თუ კეთილი - ყველასთან კეთილი ურთიერთობა გვინდა და კულტურა არის პირველი შიკრიკი, რომელსაც ეს სიგნალი მიაქვს.

ამას იგებენ, მას თავისი ენა აქვს და თარგმნა არ სჭირდება. სწორედ ამ ერთ გვინდა, ავგოთ ჩვენი მომავალი ურთიერთობა, დავიბრუნოთ ტერიტორიები, გადავწყვიტოთ ყველაზე მძიმე პრობლემები და ასე შემდეგ. დიალოგის გარეშე ეს წარმოუდგენელია. როდესაც გაქრა დიალოგი, სწორედ მაშინ გავარდა პირველი ტყვეობა - ამის შესახებ კულტურის მინისტრმა გურამ ოდიშარია ამასამბლ „ერისიონის“ მიერ რუსეთში გამართული გასტროლების კომენტარებისას განაცხადა.

მისი თქმით, „ერისიონი“, „სუსიშვილები“ და სხვები დამოუკიდებელი ორგანიზაციები არიან და მათ აქვთ უფლება, ნებისმიერ ადგილას წავიდნენ და წარმოაჩინონ ქართული საუკუნეებამოვლელი კულტურა, რითაც ქვეყანა ამავობს.

სოზარ სუბარმა და გურამ ოდიშარია

თანამშრომლობის მემორანდუმი გააფორმეს

სასაზღვარსაშუალო მინისტრმა სოზარ სუბარმა და კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრმა გურამ ოდიშარია დანაშაულის პრევენციისა და მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, თანამშრომლობის მემორანდუმი გააფორმეს.

როგორც მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ მინისტრებმა აღნიშნეს, მემორანდუმის ფარგლებში განისაზღვრა სამინისტროებს შორის ერთობლივი სამოქმედო გეგმა, რომლის განხორციელება ხელს შეუწყობს რისკ-ფაქტორებისა და საჭიროებების მისცეცი გამოვლენილი მსჯავრდებულებისთვის თვითრეალიზაციის რეალური პერსპექტივის შექმნას.

რუსეთის პატრიარქი

ალექსანდრე ანჟაპას უხვდა

მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქი კირილი მოსკოვში ვიზიტად მყოფ აფხაზეთის დე ფაქტო პრეზიდენტს ალექსანდრე ანჟაპას შეხვდა. ამის შესახებ რუსული მედია წერს. მათივე ინფორმაციით, შეხვედრა რუსეთის პატრიარქის რეზიდენციაში შედგა. „შეხვედრაზე განიხილეს აფხაზი და რუსი ხალხის სულიერი ურთიერთობები“, - განუცხადა ჟურნალისტებს რუსეთის პატრიარქის პრესმდივანმა ალექსანდრე ვოლკოვმა.

06 მარტი 2013

◉ ამსკლუზიური ინტერვიუ მინისტრთან

როცა ხელისუფლებაში მოსულმა „ქართულმა ოცნებამ“ მთავრობის დაკომპლექტება დაიწყო, პირობა დადო, რომ რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო სულ რამდენიმე თვეში ეკონომიკური სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადავიდოდა და თავის ფუნქციას დაკარგავდა. მაშინ ამას წმინდა ფინანსური მოსაზრებით ხსნიდნენ, რათა ბიუჯეტის ხარჯები მეტ-ნაკლებად შემცირებულიყო. როცა დავით ნარმანიას ეს უწყება ჩააბარეს რამდენჯერმე გაუმეორეს კიდევ, რომ ის დროებითი მინისტრი იქნებოდა... თუმცა, გავიდა დრო, მაგრამ მინისტრი აქტიურად განაგრძობს მუშაობას და დარჩენს თუ არა სამინისტრო, კითხვის ნიშნის ქვეშ არც დგას. პროექტები განსახორციელებელია, ხოლო 2013 წლის სტრატეგია შესასრულებელი... ერთ-ერთი ყველაზე ღია და გამჭვირვალე სამინისტროს ვებგვერდზე ყველა პროექტის დეტალური აღწერა და ხარჯთაღრიცხვა დევს. აქვე ვცნობთ მინისტრის ბიოგრაფიას, რომელსაც ასაკის მიუხედავად, ინფრასტრუქტურისა და რეგიონული განვითარების კუთხით საკმაოდ დიდი გამოცდილება დაუგროვებია სამეცნიერო თუ არასამთავრობო სექტორში მუშაობისას.

– ბატონო დავით, რატომ გადაიჭრეს სამინისტროს გაუქმება, რა მიზეზით? – ვკითხუბი მინისტრს.

– როგორც ჩანს, მაშინ ეს, ალბათ, პოლიტიკური გადაწყვეტილება იყო, თუმცა, რეალურად, როცა მე ეს სამინისტრო გადმოვიბარე, ხოლო ეკონომიკის მინისტრმა თავისი ქვემდებარე სამინისტრო, ძალიან დეტალურად შევედიტ სიღრმეებში საქმეებთან და პროექტებთან დაკავშირებით. აღმოჩნდა, რომ ძალიან ბევრი ახალი პროექტი იყო განსახორციელებელი, ბევრი გარდამავალი პროექტი დასამთავრებელი. ასევე იყო მსგეობა იმის შესახებ, რომ ამ სამინისტროების მექანიკური შერწყმა მიზანშეწონილი არ იქნებოდა. გადაწყდა, რომ პოლიტიკის წარმოებას ეკონომიკის სამინისტრო განახორციელებს, ხოლო ჩვენ უფრო ალმასრულებლის ფუნქციას შევითავსებთ და ინფრასტრუქტურულ პროექტებს ვუხელმძღვანელებთ. ჩვენი ფუნქციაა საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი გზების, ხიდების, გვირაბების მშენებლობა, ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესრულება, საქართველოს რეგიონებში წყალმომარაგება, ნაგავსაყრელების მართვა, ინფრასტრუქტურული ობიექტების სამშენებლო, სარეაბილიტაციო და სხვა სახის სამუშაოების გახორციელების კოორდინაცია.

– საკონსულტაციო საბჭოს შექმნა ხომ არ დაგჭირდათ?

– დიახ, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სპეციალისტების მონაწილეობის საჭიროება ნამდვილად დადგა. ისინი თავიანთი რჩევებით რეფორმის განხორციელებაში გვეხმარებიან. ასევე დადგა მყარი ნარჩენების მართვის მექანიზმების შემუშავების აუცილებლობაც.

– მიხილ სააკაშვილმა არაერთხელ განაცხადა, რომ საქართველოში აღმშენებლობის პროცესი შეჩერებულია, ახალი მთავრობა პრინციპულად ამბობს უარს ძალიან ბევრ საქართველოზე...

– ჩვენ არც ერთ პროექტზე არ გვითქვამს პრინციპული უარი, თუმცა, ზოგიერთი პროექტი გაჩერდა მხოლოდ და მხოლოდ მიზანშეწონილობის საკითხის გადახედვის შემდეგ.

– თუმცა იქნება შთაბეჭდილება, რომ მართლა გაჩერდა მშენებლობები.

– ასეთ ხმებს ჩვენი პოლიტიკური ოპონენტები ავრცელებენ, თორემ ყოველდღიურად ვადგენებთ თვალს თუ რა ხდება, ხშირად ვმოგზაურობთ რეგიონებში მე ან ჩემი მოადგილეები. მშენებლობის შეჩერების პროცესს ხელი შეუწყო სეზონმა, რადგან ამ პერიოდში ნელი ტემპით მიმდინარეობს მშენებლობები ან საერთოდ ჩერდება უამინდობის გამო. თან ეს არის ტენდერების გამოცხადების დრო, რაც აფერხებს პრაქტიკულ სამუშაოების ჩატარებას. უნდა ითქვას ისიც, რომ წინასწარ ჩვენ დავალიან ბევრი ვალდებულება აიღო წინა ხელისუფლებამ და ახლა გვიწევს ჩვენ გარკვეული პრიორიტეტების დასახვის გზით პირველ ეტაპზე შესასრულებელი სამუშაოების განსახლვრა. იმას, რისთვისაც სახსრები არ გვყოფნის, მეორე ეტაპზე გადავიტანთ. ინფრასტრუქტურული პროექტები და სერვისები, რომლებიც 2013 წელს გრძელდება, ძირითადად, დაკონტრაქტებულია 2012 წლის განმავლობაში. მაგალითად, გრძელდება ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა რუისი-აგარის 19 კმ-იანი მონაკვეთისა. დაიწყება აგარა-გომის 12 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობები. იგოეთი-რუისის მონაკვეთზე დასრულდება დარჩენილი სამუშაოები. გაგრძელდება ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის 58 კმ მონაკვეთის მშენებლობა, დაიწყება სამტრედია-ლანჩხუთის 30 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა, დასრულდება ქობულეთის შემოვლითი გზის პირველი ლოტის (15 კმ) მშენებლობა, დაიწყება ამავე გზის მეორე ლოტის მშენებლობა (18 კმ); თბილისში დასრულდება მეტროს სადგურების – „ვაჟა ფშაველას გამზირისა“ და „უნივერსიტეტის“

აიგება. მარჯვენა და მარცხენა სანაპიროების დამაკავშირებელი ხიდის აგებით ტერიტორიაზე არსებული საცობების მასშტაბები კიდევ უფრო გაიზრდება. ამასთან ხიდის აგებას ამ ქუჩების მცხოვრებლები ეწინააღმდეგებიან. კიდევ ერთი ხიდის პროექტი, რომელსაც თბილისი-ლესელიძის ტრასა მცხეთასთან უნდა დაეკავშირებინა, გაუქმებულია. რადგან პროექტის განხორციელების შემთხვევაში, კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგება იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლთა ნუსხაში სვეტიცხოვლისა და ჯვრის მონასტრების არსებობის

– ჩვენც, რა თქმა უნდა, უარს არ ვამბობთ ტურიზმის განვითარებაზე, კეთდება საბაგიროები, ეწყობა ინფრასტრუქტურა და სხვადასხვა პროექტები მესტიაში, ბათუმში თუ სხვაგან. თუმცა, ძალიან ძვირადღირებული პროექტების ამ ეტაპზე დაფინანსება შეუძლებელია.

– უცხოეთში ვიზიტებთან დაკავშირებითაც უნდა გკითხოთ... მასსოვს, თქვენი ორგანიზაციის კრიტიკული დასკვნები წინა ხელისუფლების ქმედებებთან დაკავშირებით, როცა ის მსოფლიო ბანკის დაფინანსებულ პროექტებს ასორციელებდა. ახლა პირადად შესვდით ამ ორგანიზაციის წარმომადგენლებს, როგორი პოზიცია აქვთ მათ?

– ჩვენ ვიდრე იქ წავიდოდით, წინასწარ წარვადგინეთ ანგარიში, სადაც მიმოვიხილეთ თითქმის ყველა ასპექტი: პოზიტიურთან ერთად ის ხარვეზებიც, რაც ახასიათებს ჩვენს ინფრასტრუქტურას, თემატურად დავამუშავეთ ის საჭიროებები, რაც აუცილებელია ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის. იქ ძირითადად აქცენტს აკეთებენ იმაზე, რომ არ გვაქვს ქალაქების განვითარების გეგმები, ინსტიტუციური განვითარების სტრატეგია, მოძველებულია ხარისხის ის სტანდარტები, რასაც ჩვენ ვიყენებთ და ა.შ. მსოფლიო ბანკში სწორედ ამაზე გვქონდა საუბარი და უახლოეს სამ თვეში უნდა ავსახოთ ჩვენი სამინისტროს სამოქმედო სტრატეგიაში.

2013 წელს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტებისთვის 200 მილიონი ლარია გათვალისწინებული, ანუ 140 მილიონით მეტი, ვიდრე ამავე ფონდისთვის 2012 წელს იყო გამოყოფილი. ფინანსურად საპროექტო წინადადებების პრიორიტეტებიც – ფონდიდან დაფინანსება გამოიყოფა წყლის სისტემების, ხიდების, გზების, გარე განათებისა და ა.შ. მშენებლობარეაბილიტაციისთვის. პროექტის ინიცირების შემთხვევაში, აუცილებელია, რომ გადაწყვეტილება აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით (მათ შორის, რეგიონულ პროექტზეც) მიღებული ჰქონდეს საკრებულოს. პროექტის საჯარო განხილვა აუცილებლად უნდა მოხდეს ადგილობრივ მოსახლეობასთან და განხილვის პროცესში, სასურველია, ჩაერთოს შესაბამისი საარჩევნო ოლქის მაჟორიტარი დეპუტატი. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ მოხდება საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან დაფინანსებული პროექტების მკაცრი მონიტორინგი, რათა ფონდიდან მიღებული თანხა მიზნობრივად გაიხარჯოს.

– ანუ ეს არის გზა, რომელიც რეალური დეტალური მუშაობის მიხედვით უნდა დაიწყოს, რამდენად არის მზად ამისთვის ჩვენი საზოგადოება?

– აუცილებლად უნდა გავიაროთ ის საფეხურები, რაც ევროპამ გაიარა, როცა ცენტრალური ხელისუფლებიანობის პირობებში მოუგვარებელი ბევრი ადგილობრივი პრობლემა დეტალური მუშაობის პირობებში მოგვარდა. ჩვენც ეტაპობრივად უნდა შევამზადოთ ამისთვის საზოგადოება და სახელმწიფომაც შემგვედრი ნაბიჯები უნდა გადავდგას. ჩვენ გვინდა, რომ რაც შეიძლება დაახლოვეს ერთმანეთთან ადგილობრივი მოსახლეობა და ადგილობრივი ხელისუფლება და მოსახლეობამ თვითონ განსაზღვროს საჭიროებები, ხოლო ხელისუფლება დაეხმაროს ფინანსურ ასპექტში.

– თუმცა, სოფლის განვითარების პროგრამამ, რომელიც წინა ხელისუფლების მიერ იყო ინიცირებული, არ იმუშავა...

– ეს იყო ბოლო 3 წლის განმავლობაში, რამაც შექმნა პრეცედენტი და ჩაერთო ადგილობრივი მოსახლეობა. იმუშავა იქ, სადაც რეალურად ჩატარდა სოფლის შეკრებები, ხოლო ბევრგან ეს მხოლოდ ფორმალურ ხასიათს ატარებდა. ამიტომ მოსახლეობას უნდა გაუჩნდეს იმის განცდა, რომ ისინი არიან დამკვეთები, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობა ვალდებულია – მისცეს რესურსები.

– რამდენად ხართ კმაყოფილი ბიუჯეტით?

– ჩვენი ბიუჯეტი საკმაოდ დიდია. წელს დაახლოებით 180 მილიონი ლარით მეტის დახარჯვის უფლება გვეძლევა, ვიდრე დაახლოებით 2012 წელს და ეს გარკვეული პასუხისმგებლობაცაა. უნდა შევქმნათ ბევრი საჯარო ინფრასტრუქტურული პროექტი. ბიუჯეტის მთლიანი მოცულობა 820 მილიონი ლარია. აქედან დაახლოებით ორი მესამედი დონორებიდან მოზიდული თანხებია, ხოლო ერთი მესამედი საბიუჯეტო სახსრებია.

ესაუბრა თბა მოსია

დავით ნარმანიას:

აუსილაგლად უნდა გაპიაროთ ის საფეხურები, რაც ევროპამ გაიარა

სენატორი ხელისუფლებიანობის პირობებში მოუგვარებალი ბევრი ადგილობრივი პრობლემა დასენატორიანობის პირობებში მოგვარდა

დამაკავშირებელი გვირაბისა და უნივერსიტეტის სადგურის მშენებლობა, რომელიც ითვალისწინებს 2,2 კმ სიგრძის გვირაბის რეკონსტრუქციას-მშენებლობას დელისის მეტროდან უნივერსიტეტის სადგურამდე; დასრულდება კახეთისა და იმერეთის საკურორტო და ტურისტულ ზონებში დაწყებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი კრედიტის ფარგლებში; დასრულდება დენილთა სახლების მშენებლობარეაბილიტაცია, მონესრიგდება ინფრასტრუქტურა. აღნიშნული მიმართულება გულისხმობს ქ. ფოთში 280-ბინიანი 7 სახლისა და ზუგდიდში 8-კორპუსიანი უბნის მშენებლობის დაწყებას; USAID-ის დაფინანსებით გახორციელდება 2 ათასამდე ბინის სარეაბილიტაციო სამუშაოები იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის და სხვა პროექტები...

– როგორც ვიცით, სულ სამი პროექტია, რომელიც გადახედვას დაექვემდებარა.

– დიახ, ესენია: თბილისის ხიდი, მცხეთის ხიდი და ბათუმის ოქროს ქვიშები. ეს უკანასკნელი ფუფუნების საგანია და ქვეყანაში, სადაც ძალიან ბევრი გაჭირვებულია, არ გვაქვს მორალური უფლება, ოქროს ქვიშებზე მილიონები დავხარჯოთ. შესაბამისი კვლევების ჩატარების საფუძველზე დადგინდა, რომ თბილისში, მარშალ გელოვანის ქუჩისა და სამტრედიის ქუჩის დამაკავშირებელი ე.წ. დაკიდული ხიდი, რომლის საერთო ბიუჯეტი 80 მლნ. ლარია, აღარ

საკითხი, ახალი ხიდი სწორედ ამ ისტორიული ძეგლების არეალში ექცევა. ფონდის ახალი ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ 2013 წლისთვის დაგეგმილი პროექტების სიიდან ამოღებულია ბათუმის 2-კილომეტრიანი სანაპირო ზოლის ე.წ. ოქროს ქვიშით მომარაგება. პროექტის თანახმად, 2 კმ-იანი მონაკვეთის ქვიშით მომარაგება (ერთჯერადად) სახელმწიფოს 50 მლნ. ლარი დაუჯდება. ამის მიუხედავად, ჩვენ არ ვწყვეტთ ბათუმის სანაპირო ზოლის ნაპირგამაგრებითი პროექტის განხორციელებას. მიმდინარე წელს ფონდი გამოაცხადებს ტენდერს ბათუმის სანაპირო ზოლის გამაგრებაზე, რომლის ბიუჯეტიც საჯარაუდოდ 20 მლნ. ლარს არ აღემატება. ამის შესახებ გავაფრთხილეთ დონორი ორგანიზაციები.

– რას ფიქრობთ ლაზიკის პროექტთან დაკავშირებით?

– ლაზიკა საინტერესოა, როგორც საპორტო ტერიტორია და ეკონომიკის სამინისტრო აქტიურად მუშაობს ამ თემაზე ინვესტირებით. თუ იქ იქნება საჭირო დამატებითი ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ჩატარება, ჩვენი სამინისტრო აუცილებლად ჩაერთვება.

– წინა ხელისუფლება ორიენტირებული იყო ტურიზმის განვითარებაზე. მათი თქმით, თუნდაც ოქროს ქვიშები სწორედ ტურისტების მოსაზიდავად კეთდებოდა. როგორია თქვენი სტრატეგია?

ეკონომიკური ორიენტაცია

დასაწყისშივე ვჩქარებ განვაცხადო, რომ ეკონომიკური ორიენტაციის საწინააღმდეგო არაფერი მაქვს. კარგად მესმის, რომ საქართველოს ინტეგრაცია დასავლურ სტრუქტურებში ჩვენი ქვეყნის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის საერთაშორისო უზრუნველყოფისა და ეკონომიკურ-კულტურული აღორძინების ერთადერთ გარანტს წარმოადგენს. ჩემს გალიზიანებას და პროტესტს ქართველი პოლიტიკოსების მიერ ამ თვისის იდეა აიქისად, თვითმზნად დასახვა იწვევს. დღეს საქართველოს ხელისუფლებას და ოპოზიციას ერთმანეთთან შეჯიბრი აქვთ გამართული თუ ვინ უფრო რადიკალურად დააფიქსირებს ევროპული კურსისადმი თავის მხარდაჭერას. თუ ოპოზიციის ნატილია და ევროკავშირისადმი ურყევე ერთგულების კურსის კონსტიტუციაში დაფიქსირებასაც კი ითხოვდა. საბოლოოდ, შეთანხმდნენ პარლამენტის სპეციალურ რეზოლუციაზე, რომელშიც ჩვენი ქვეყნის საგარეო-პოლიტიკური კურსი კიდევ ერთხელ არის გაცხადებული. პარლამენტის მიერ ერთხმად მიღებულ ამ რეზოლუციაში ხაზგასმით ჩაიწერა, რომ ჩვენი ქვეყანა არასდროს განწევრდება ისეთ გაერთიანებებში, როგორცაა დღეს, რუსეთის მიერ დაანონსებული ევრაზიული კავშირი, საბაჟო კავშირი და ა. შ.

გასაგებია, რომ ვიდრე რუსეთის სათავეში პუტინია, ჩვენდამი ამ ქვეყნის აგრესიული დამოკიდებულებების შეცვლას არ უნდა ველოდეთ. მაგრამ პუტინები, მედვედეები, ყირინოვსკები ცას ვერ გამოეკიდებიან. რუსეთი ვერ ასცდება კაცობრიობის განვითარების მაგისტრალურ ხაზს. ეს ხაზი კი დემოკრატიულ განვითარებაზე გადის. ადრე თუ გვიან რუსეთშიც მოვა თაობა, რომლისთვისაც საქართველო რუსეთის განაპირა ეთნიკური პროვინცია კი არა, დამოუკიდებელი მეზობელი სახელმწიფო იქნება. და აი, თეორიულად დაფუძვით, რომ რუსეთის ახალმა მმართველმა ძალამ ანგარიში გაუწია საერთაშორისო სამართალს, მსოფლიო თანამეგობრობის საერთო აზრს და ნატოში ჩვენს განცხადებაზე უარის თქმის სანაცვლოდ აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან თავისი გასვლის შესახებ განაცხადა. როგორ მოვიქცეთ ასეთ შემთხვევაში? რუსეთს პირში მივხატოთ, რომ ნატოსკენ მიმავალი გზა ჩვენი საბოლოო არჩევანია და რომ ამ გზას ჩვენ აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის სანაცვლოდაც კი არ გადავუხვევთ? თუ ისტორია ჩვენს წინაშე საკითხს ასე დააყენებს:

თვითმიზანი თუ მიზნის მიღწევის საშუალება?

ან ნატო, ან ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. რა ვქნათ – ნატო ავირჩიოთ? სხვისი არ ვიცი და ჩემთვის ასეთი არჩევანი მიუღებელია. ნატოც და ევროკავშირიც ჩემთვის მიზნის მიღწევის საშუალებაა და არა თვითმიზანი. ჩემი მიზანი ჩემი ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, საგარეო-პოლიტიკური უსაფრთხოება და ჩემი ხალხის კეთილდღეობაა. თუ ამ მიზნების მიღწევის გზაზე ნატო დაბრკოლებად იქცევა, ასეთი ნატო ჩემთვის მიუღებელია. ვიმეორებ, მოვლენების ასეთი განვითარების შემთხვევაში პრაქტიკულად ნულის ტოლია, მაგრამ თეორიულად ამის გამორიცხვა არ შეიძლება. რატომ მოვისპობთ ჩვენივე ხელით თუნდაც ეს თეორიული შანსი? მხოლოდ იმიტომ, რომ დასავლეთი ჩვენს მიერ არჩეული კურსის ურყევობაში დავარწმუნოთ? ან იმის-

თვის, რომ მომავალში ქვეყნის სათავეში მოსულ პრორუსულ ძალას დასავლური კურსიდან გადახვევის საშუალება მოეზუსპოთ? მაგრამ ეს ხომ გულუბრყვილობაა. თუ ვინმემ მომავალში ამ კურსის შეცვლა მოინდომა, განა მას „საერთაშორისო არენაზე შექმნილი ახალი რეალიების გათვალისწინებით“ კიდევ ერთი რეზოლუციის მიღება გაუჭირდება?

ქართველი პოლიტიკოსების ასეთი თავგადაკლული დასავლოფილობა რუსულ პოლიტიკურ წრეებში აძლიერებს პუტინის ანტიქართულ პოზიციებს, არჩევანის საშუალებას უსპობს ამ წრეების პროგრესულ, დემოკრატიულ ნაწილს. გამოდის, რომ ჩვენი ხისტი პოლიტიკით ჩვენ ანტიქართულ პოზიციებზე მთელი რუსული პოლიტიკური სპექტრის გაერთიანებას ვუწყობთ ხელს. თითქოს, მისი ველიკოდერჟავული ნაწილი გვეცოტავენოდეს.

ვიმეორებ: საქართველოს დასავლური კურსი ჩვენი ხალხის ტრადიციულ-ისტორიული მისწრაფებების, ქრისტიანულ მორალზე დაფუძნებული ჩვენი მენტალიტეტის გამოხატულებაა, ქართველი ხალხი საუკუნეების მანძილზე ერთგულობდა ამ კურსს. შუაგულ ევროპაშიც გაჭირდება ისეთი ხალხის მოძებნა, რომელსაც უფრო ძველი და ინტენსიური ურთიერთობა აკავშირებდა ძველ ბერძენ-აქაველებთან, ვიდრე კოლხ-ქართველებს. დიდი ხნის წინათ – ჯერ კიდევ ახალი წელთაღრიცხვის გარიჟრაჟზე, საგარეო ორიენტაციის დილემას – აღმოსავლეთი თუ დასავლეთი, საქართველომ დამაჯერებელი პასუხი დასავლეთის სასარგებლოდ გასცა. ამიტომაც, პირადად ჩემთვის, ამ კურსს ალტერნატივა არ გააჩნია. მაგრამ პოლიტიკებმა არასოდეს არ უნდა მოიჭრან უკან დასახვევი გზები, არ უნდა დაწვან ხიდები. ისტორიულმა ბედმა თუ უბედობამ საქართველო რუსეთს დაუმეზობლა და ამ ობიექტური მოცემულობის შეცვლა არავის ძალუძს. გვინდა თუ არა ეს, ჩვენ ამ ქვეყანასთან ურთიერთობის დალაგება მაინც მოგვიწევს. ამიტომაც დღესვე უნდა ვეძებდეთ მოკავშირეს მომავლის რუსეთში. პოლიტიკაში ეს აქსიომატური ჭეშმარიტებაა და პოლიტიკოსები, რომლებიც თავისი აზრებების თუ პოლიტიკური სიბეცის გამო ანგარიშს არ უწევენ ამ რეალობას, დიდ ცოდვას სჩადიან. მათ შეცდომებს ხომ, როგორც წესი, ხალხი ზღავს.

ურა გლუზავილი

ამოცანა გვიპოვება

ახალი დიდი თავსატეხები გაგვიჩნდა. თავსატეხები კი ისედაც ბევრია. ევროპელობა გვინდა და ევროპაში სახელი ისე გაგვიფუჭეს იქ „მივიღებთ ულამაზეს ქართველ კრიმინალებს, რომ ევროპელებს შედამეტი თავსატეხი სულაც არ სჭირდებათ, თავიანთივე ყოფნით (ისილეთ „ევრონიუსის“ გადაცემები და ევროპის ეკონომიკურ-პოლიტიკური პრობლემები ნათელი გახდება თავისი უმუშევრობით და ეკონომიკური კრიზისებით). „ნატოს“ მორიდებით ჩაგვანდეთ თვალეზში და უპერსპექტივო დაპირებების ამარა დაგვტოვა. თუმცა, ეს ნატო რაში გვჭირდება, ვერ გამოიგია. რუსეთს უნდა ევროპით თუ თურქეთს?

წერილი, ეტყობა, იმდენად საინტერესო აღმოჩნდა, რომ ვიღაცამ რუსულად გადათარგმნა და ინტერნეტში დღესაც დევს. მოვიტან ამონარიდს ამ სტატიიდან: „1983 წელს ლექციების სპეცკურსის წასაკითხად მოვიწვიე ჩემი მეგობარი, გამომჩენილი მეცნიერი ქიმიური ლაზერების დარგში პროფესორი როლფ გროსი. ის მრავალჯერ იყო სა-

„კულტურული რევოლუცია“ მოვანყვით. 60-იან წლებში ჩინეთი დაუპირისპირდა რუსეთს და ცეცხლიც გაიხსნა, მაგრამ ახალი მთავრობა რომ მოვიდა, მან რუსეთთან დაპირისპირებაზე უარი განაცხადა. 70-იან წლებში ჩვენი ყურადღება ირანზე იყო გადატანილი. მრავალი მილიარდის ფასად ირანის შახი მოვისყიდეთ და „დე-

ტერიტორია, რომელიც რუსეთის უშუალო მეზობელია. ამიტომ, მან უნდა დაიკავოს ყირიმის დანყებული მთელი კავკასია და შუა აზიის ორი თურქულენოვანი რესპუბლიკა! გამეცინა და ვუთხარი: – ეს რა ფანტაზიაა. რუსეთი ამას როგორ დათმობს? მას ხომ ატომური იარაღი აქვს? ამისი დათმობა რუსეთს დაშლად დაუჯდება. წარმოიდგინე, რა მოხდება ვოლგისპირეთში, ციმბირში.

გადის წლები და ჩანს, რომ ეს სტრატეგიული ინტერესი ძალაში რჩება...

მახსენდება: 1991 წელს პარიზში ჩვენს თანამემამულეს ლევან ფალავას შევხვედი. ძალზე შემოთვებული იყო ბენაზირ ფხუტოს იმ ინტერვიუთი, რომელიც მან პარიზის ერთ-ერთ გაზეთში ნახა. პაკისტანის პრეზიდენტმა ბრძანა: „საქართველო მუსლიმანური სამყაროს ნომერი პირველი მტერია, რომელმაც გზა გააღო ისლამს ევროპისაკენ“

მადლობა ღმერთს, ჯერჯერობით მსგავსი არაფერი უთქვამს თურქეთის პრეზიდენტს, მაგრამ რამდენი იზიარებს ამ აზრს თვით თურქეთში? ჩემმა მეგობარმა, ან გარდაცვლილმა დიდმა მამულიშვილმა, პროფესორმა მიხეილ კეკელიამ, რომელიც ქართული ტრადიციული სამართლის დიდი მკვლევარი იყო, ერთხელ მითხრა: „თურქეთის სკოლის სახელმძღვანელოებში საქართველო მოსწინებელია როგორც თურქეთში შემავალი ქვეყანა, რომლის ჩრდილოეთი ნაწილი დროებით რუსების მიერ არის ოკუპირებული“ (ეს საბჭოთა კავშირის დაშლამდე იყო). ნეტავ ახლა როგორ არის თურქეთის ისტორიის სახელმძღვანელოში?

ახალი (თუ უკვე მოძველებული არა) თავსატეხი რუსეთთან ურთიერთობის დალაგების პრობლემაა, რისი მოგვარებაც ძალზე რთულია და ჩვენგან დიდ გამოწიხარებას მოითხოვს. რუსეთმა „ევრაზიის“ შექმნის იდეა წამოაყენა „დსთ“-ს უდღეური იდეის ნაცვლად და მასში საბჭოეთის ყოფილ რესპუბლიკებს ეპატიჟება. პარალელურად, თურქეთმაც იგივე იდეა წარმოგვიდგინა და მთელ კავკასიას თავის „ევრაზიაში“ გვეპატიჟება. რა ქნას საწყალმა, გაუბედურებულმა საქართველომ? გაიხსენეთ ბრეჟნის „კავკასიური ცარცის წრე“. ამ წრეში ჩაყენებულ უძღურ ქვეყანას ორი ძლიერი სახელმწიფო სხვადასხვა მხარე ექაჩება და საინტერესოა როდის გაგლავდნენ? თურქეთის მიერ „ევრაზიული გაერთიანების იდეა სულაც არაა ახალი და ათა თურქის „დიდი თურქეთის“ შექმნის ოცნებიდან მოდის. ჯერ კიდევ 2008 წელს, ნაგებული ომის შემდეგ, გაზეთ საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნდა ჩემი წერილი „ორ ზღვას შუა საომარი იყო ლელო“.

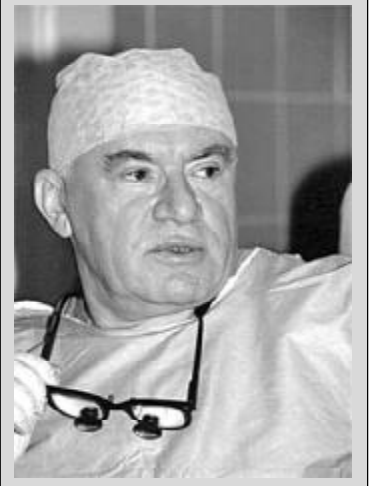
ევრაზიები და საქართველო

ქართველოში და იმდენად კარგად იყო ჩვენს მიმართ განწყობილი, რომ მთელი თვესახვეარი გამოიხატა ჩვენთან ჩამოსასვლელად. ერთხელ მან მითხრა: – თქვენ რუსების კი არა, ამერიკელების უნდა გემინოდეთ! – რატომ? აგერ 200 წელია რუსების უღელქვემ ვართ, ამერიკა კი ცხრა მთას იქეთაა, რა უნდა დაგვიშავოს? – მე ვიცი ამერიკელების სტრატეგიული ინტერესი. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ შეიქმნა სტრატეგიული გეგმა, რომლის თანახმადაც რუსეთის გვერდით უნდა შექმნილიყო შესახელმწიფო, რომელიც რუსეთს დაუპირისპირდებოდა. ჩვენ 7 თუ 8 მილიარდი დოლარი დაეხარჯეთ და ჩინეთში

მოკრატის ჩანერგვა“ და ვინყვით, მაგრამ ფუნდამენტალისტებმა შაჰი გამოავდეს და მიზანს ვერ მივაღწიეთ. ახლა ჩვენი ბოლო და ერთადერთი იმედი თურქეთია, მაგრამ ის ლარიბი ქვეყანა იმი-სათვის, რომ შესახელმწიფო გახდეს. ამიტომ მას ყოველწლიურად 30 მილიარდ დოლარს ვჭყენით, რათა მომძღვარდეს და „ნატოს“ საკადრისი ჯარი შექმნას. ამ ფულს ვითომ ამერიკელი მუსლიმანები აგროვებენ საჩუქრად. ჩვენ მართლაც შევქმენით ისეთი ჯარი, რომელიც ერთადერთი მუსლიმანურ სამყაროში, რომ ბრძანებით თავისივე ხალხს ესვრის! მაგრამ იმისთვის, რომ ის შესახელმწიფო გახდეს, მას უნდა ჰქონდეს კასპიის ზღვის აუზის ნავთობი და

ალიარება

რომანოვების სახლის პრაიმია ჩვენს თანამემამულეს ბრეშლუბის დაძლევისა და მიხეილ რომანოვის მეფობის აღიარების 400 წლისთავის აღსანიშნავად რუსეთის სამამურო სახლის მეთაურის, დიდი თავადის ასულის მარია ვლადიმერის ასულის მიერ დაწესებული რომანოვების დღეობა. საექსპერტო საბჭოს თავმჯდომარე მწერალი-ისტორიკოსი, ქრისტე მარჩენალის ტაძრის მზრუნველთა საბჭოს წევრი სვიატოსლავ რიბაია. სხვებთან ერთად ბრემის პირველი ლაურეატი გახდა რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიისა და რუსეთის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ანბაკულევის სახელობის გულ-სისხლძარღვთა ქირურგიის ცენტრის დირექტორი ლეო ბოქპირია – მედიცინის სარბიელზე დამსახურებისთვის. ვულოცავთ ბატონ ლეოს დიდ წარმატებასა და კიდევ ერთ ალიარებას!

ამტულური პროკლევა

კონტაქტები თავის არჩეულ მერთან, დედაქალაქელებს შეზღუდული კი არა, პრაქტიკულად აკრძალული აქვთ: მერის მისაღებში მოსახლეობის განცხადებების საფოსტო ყუთიც კი გაუქმებულია; დაფინანსებას მიეცა კვირის დადგენილ დღეს და საათებში მოსახლეობის მიღების ინსტიტუტის ფუნქციონირება; რომ იტყვიან, ფეხებზე დაკიდებული პრესაში გამოქვეყნებულ კრიტიკულ წერილებზე რეაგირება და ა.შ.

ბრალდება ზოგადი რომ არ გამოგვივიდეს, შეგახსენებთ მსოფლიო სამ შესაბამის კურიოზულ ფაქტს, რაც გამოწვევის კი არ არის, არამედ წესად არის დამკვიდრებული თქვენი მერობის პერიოდში.

პირველი ფაქტი უკავშირდება თბილისის მერისა და საკრებულოს თავმჯდომარის მისამართით 2010 წლის 18 ივნისს გამოგზავნილ ჩვენს წერილს და მასზე რეაგირების „თანამედროვე“ დამოკიდებულებას; მეორე – 2011 წლის 23 მარტს, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ წერილს „ყურცქვიტა ბიუროკრატები“ და მასზე საკრებულოს რეაგირებაში „2012 წლის 12 დეკემბერს, პირადად თქვენი მისამართით გამოქვეყნებულ ჩვენ წერილს: „როდის მოვლდება ბოლო თქვენს ყელყელაობას და ბრახა-ბრუსს?“ ამ შემთხვევაში საკომენტარო საერთოდ არაფერია.

თავიდანვე აღვნიშნავ, რომ არც ერთ ამ წერილში, ერთი საკითხიც კი არ იყო ზოგადი, პოლიტიკური ან თუნდაც პირადი. პირიქით, ჩვენი მიერ განხილული ყველა პრობლემა, მისი გადაჭრის კონკრეტული გზების მითითებითა და არჩევებით, შეეხებოდა მხოლოდ საქალაქო მეთურნეობის წინაშე მდგარ, პრაქტიკულად ყველა მწვავე თემას.

ბატონო გიგია იმის გათვალისწინებით, რომ უკანასკნელ პერიოდში განსაკუთრებით პოპულარული გახდა ქალაქის სანიტარული მდგომარეობის თემა, შეგახსენებთ მხოლოდ ერთ ამონარიდს ამ წერილებიდან: „მიუხედავად იმისა, რომ ქალაქის სანიტარული დასუფთავებაზე უზარმაზარი ენერჯია და რესურსები იხარჯება, თბილისი „სისუფთავის ქალაქის“ ნაცვლად, დღემდე მყარად ინარჩუნებს ბოლოდან სამარცხვინო პირველ ადგილს იმ ქალაქებს შორის, რომლებიც მე მინახავს ევროპის, აზიისა და ამერიკის კონტინენტებზე. დედაქალაქში სანიტარული წესრიგის დამყარების ერთადერთ რეალურ გზად, მესახება შესაბამისი სპეციალური პოლიციური სტრუქტურების ჩამოყალიბება. მისი სწორი და

„შეასრუ კედელს სერსვი“

ღია წერილი ქ. თბილისის მერს ბატ. გ. უგულავას

ეფექტური ფუნქციონირების პირობებში სერიოზული საფარის სანქციების შემოღებით, ეს სამსახური საკუთარ თავსაც შეინახავს და დედაქალაქში საჭირო წესრიგსაც დაამყარებს“. თქვენ რომ ამ პრობლემების მოგვარება გაიტყვევრებდეთ, ასეთ სავალალო შედეგს ვერ მიაღწევდით: „თბილისი, საქალაქო მეთურნეობის მოწყობის მთავარი მაჩვენებლების მიხედვით, მსოფლიოს 221 დედაქალაქს შორის სავალალო და სამარცხვინო ადგილზეა“.

ამ პრობლემისადმი თქვენი პირადი დამოკიდებულება და რეალური შედეგები საკრებულო კანონზომიერია, რადგან მარტო ერთ საქალაქო სამსახურში შეიღასამდე მკვდარი სული გყოფილი გაფორმებული. ამის შემდეგ კიდევ რომ ყელყელაობთ, გასაკვირი და მოუთმენელი სწორედ ეს არის!

იმისათვის, რომ აგისნათ, მაქვს თუ არა ერთ რიგით ეკონომისტს და ერთ რიგითი გაზეთის რედაქტორ-გამომცემელს თქვენი საქმიანობის ამგვარი შეფასების უფლება, ერთ კონკრეტულ შემთხვევაზე გაგაცნობთ და მხოლოდ ამის შემდეგ შემოგთავაზებთ ჩვენს ერთ კონკრეტულ წინადადებას, რომელსაც თუ დაგცალდათ და განახორციელებთ, საქმე აშკარად მოიგებს.

კარგა ხნის წინათ, როგორც თბილისის საქალაქო საბჭოს ერთ-ერთი სამ-

სახურის უფროსი, დელეგაციის ხელმძღვანელად გახლდით მივლინებული თბილისთან დაძმობილებულ საფრანგეთის ქალაქ ნანტიში. იქიდან დაბრუნების შემდეგ, როგორც წესი, საანგარიშო მოხსენებით წარვდექი დედაქალაქის ხელმძღვანელობისა და საქალაქო მეთურნეობის ყველა სამსახურის უფროსების სპეციალურ შეკრებაზე. ჩემი სიტყვის ყველაზე დიდი ნაწილი დავუთმე ქ. ნანტიში არსებულ შესანიშნავ სანიტარულ მდგომარეობას და იმ სისტემის ახსნას, რასაც ამ ქალაქის შესაბამისი სპეციალური სამსახური ატარებს ყოველი დღის 24 საათის განმავლობაში. ზემოთ აღნიშნულ შეკრებაზე, თბილისის აღმასკომის თავმჯდომარის ერთ-ერთმა მოადგილემ, რომელიც ამ პრობლემებს კურიერებად, ხმაშემაღლა წამოიძახა: „კი მაგრამ, ბატონო ანზორ, საფრანგეთში იმიტომ გაიშვიო, ამდენი ხანი ნაგვის ბუნვერებზე რომ გესაუბრათ?“ მართალია, იმ მომენტში ერთ კაცს და ერთ სამსახურს ვაწყენინე და რეპლიკაზე პასუხიც კი არ გავეცი, მაგრამ ამის შემდეგ ამ მიმართებით დედაქალაქში მდგომარეობა სასიკეთოდ შეიცვალა!

ბატონო გიგია, თუ საქმეზე გული ნამდვილად შეგტკივიათ, რაშიც მე ეჭვი მეპარება, შემოგთავაზებთ ზემოთ დაპირებულ წინადადებას. იმისათვის, რომ

თავად დარწმუნდეთ თბილისის საქალაქო მეთურნეობის ზოგიერთ საკითხში მოუთმენელ მდგომარეობაში, გთხოვთ, გამონახოთ 2-3 საათი თავისუფალი დრო და ფეხით, ერთად გავიაროთ თბილისის რამდენიმე ქუჩაზე. თქვენი სტატუსიდან გამომდინარე, შეგიძლიათ შემოთვაზებული ღონისძიებების ჩატარების დრო, დასათვალისწინებელი უბანი და თანმხლები პირების შემადგენლობა თავად გადაწყვიტოთ. მოულოდნელი რომ არ იყოს, ამ „არჩევულებრივ გამოფენაზე“, თქვენს ყურადღებას მივაქცევ იხეთ საკითხებს, როგორებიცაა: ქუჩების, სკვერების, სადარბაზოების სანიტარული მდგომარეობა; ავტობუსების გაჩერებებზე მანქანების უკანონო დაგეგმვა; ფეხით მოსიარულეთა ქუჩის სავალი ნაწილებზე (ე.წ. ტროტუარებზე) ასფალტის ან ქვანაწილების აუტანელი მდგომარეობა; ბავშვების ან შეზღუდული შესაძლებლობის პირების ეტლების გადაადგილების გაუსაძლისობა; უკანონო გარე რეკლამის მშვეობით ქართული ენის შეურაცხყოფის ფაქტები და ა.შ.

დარწმუნებული გახლავართ, ამ „გამოფენის“ დათვალიერების შემდეგ თქვენ და თქვენი გუნდის ყურმოჭრილი მონები, აღარ გაიმეორებთ თქვენს დაუფიქრებელ გამონათქვამს, რომ „საქალაქო მეთურნეობის მოწყობის ძირითადი მაჩვენებლებით და შედეგებით, თბილისის მსოფლიოს საუკეთესო ქალაქების პირველ სამეულში შედისო“.

ბატონო გიგია! თქვენი თავაშვებული, შეუზღუდავი ყელყელაობის დრო და სასრულს მიუახლოვდა. იქნებ, ნაღდი თბილისელების ჯინაზე, რაიმე სასიკეთოს გაკეთება მაინც მოასწოროთ.

ზემოთ აღნიშნული წინადადების მიუღებლობის შემთხვევაში, დაველოდები თქვენს ალტერნატიულ შემოთავაზებას, რათა ბოლოს და ბოლოს, ჩვენი თანდასწრებით, თავად ჩახედოთ სიმართლეს თვალეში.

ქ. თბილისის ერთი რიგითი გულშემატკივარი ანზორ ბაბუხაძის. (599-54-54-60)

P. S. ცნობისათვის: თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ხელმძღვანელები, სხვადასხვა ინტენსივობით, დედაქალაქის ამა თუ იმ რაიონის შემოვლას აწვებდნენ შესაბამისი საქალაქო სამსახურების უფროსების მონაწილეობით, რის შემდეგაც წესდებოდა სათანადო კონტროლი გამოვლენილი ნაკლოვანებებისა და გამოთქმული შენიშვნების აღმოსაფხვრელად.

ბ. ბ.

კოპაპიტაციური საბარათი

იმ საუბარმა, რომელიც ცნობილ სწავლულსა და მოაზროვნესთან – ბატონ ცოტნე ჭკუაშვილთან მქონდა და რომლის შინაარსიც ამ ორიოდ დღის წინათ შეუკრეფავ-შეულამაზებლად ჩვენი გაზეთის მკითხველს შევთავაზე, საზოგადოებაში აზრთა შეხლა-შემოსლა გამოიწვია. რედაქციაში გამოგზავნილ წერილებსა თუ სატელეფონო საუბრებში მკითხველთა ერთი ნაწილი აღფრთოვანებას ვერ მალავს ინტერვიუების მიერ მწვავე საკითხებისა და პრობლემების ირგვლივ გამოთქმული ორიგინალური დასკვნებისა და ქოჩორ-ქოჩორა აზრების გამო, ხოლო მეორე ნაწილი მას ბრალს სდებს ნაცვლების მიერ ჩადენილ დანაშაულობათა ფარულ მხარდაჭერაში და სწავლულს მკვახე-მკვახე ეპითეტებით ამკობს.

ასეთ არასაიმედო ვითარებაში, ჩემს ადგილზე ბევრი ალბათ ხელს აიღებდა, ზოგიერთების შეფასებით ამ მაცდურ და ორჭოფ რესპონდენტთან წელმეორედ შეხვედრაზე, მაგრამ მოხდა პირიქით, მერატომღაც უფრო განამწყვდო ასეთი შეხვედრისთვის. არ დაგიმალავთ, თავად სწავლულიც „აკადემიკენტრში“ (ასე მოუნათლავს

ნასაბი დიპლომებს აბროვებენ, გაქსეულაბი სამუოპლოში ბრუნდებიან!

თავისი სამუშაო ოფისი), სადაც ამჯერად ვწვივთ არც თუ ურიგოდ შემხვდა.

– მობრძანდით, ბატონო ოტია, მობრძანდით, – შემიპატიუა გუნებიერად, – ასეც ვიცოდი, ადრე თუ გვიან, მეორედაც გაგახსენდებოდათ.

– რა თქმა უნდა, ბატონო ცოტნე, – წავებირფერე მეც, – ქვეყანაში მიმდინარე ეკონომიკურ და სამართლებრივ პროცესებთან დაკავშირებით თქვენს მიერ გაკეთებული შეფასებები და დასკვნები იმდენად დარბული და ორიგინალურია, რომ წუნს ვინ შეხედავდა. ოღონდ...

– რა ოღონდ? – შემანყვეტინა შეეჭვებულმა თანამოსაუბრემ, – აბა დაასრულეთ...

– ოღონდ, გამომწინდნენ ისეთებიც, რომლებსაც გული ეთანადრებათ, აღარ უწყვიან, დაიჯერონ თუ არ დაიჯერონ თქვენი მრავალმხრივი განსწავლულობა.

ზოგმა უტიფარმა ნაციონალიზმის კი იკადრა, ამდენი უნივერსიტეტი თუ აქვს დამთავრებული, დიპლომა ასლები წარმოგიდგინოს, ბატონო, და ვინწუნებთო. ვირისგან წინა არ უნდა გენყინოთ, ბატონო სწავლულო, სომ ნახეთ, მაგ არაზნადებმა იუსტიციის მინისტრის იურისტობაშიც კი შეიტანეს ეჭვი და დიპლომის ასლი მოსთხოვეს.

– მასეთი ტრიუკები ჩემთან არ გამოუვათ, – შორს დაიჭირა მოაზროვნემ, – კიდევაც რომ მოვიწოდო ასლების გადაღება, იმდენი დიპლომი მაქვს, მთელი თავიანთი ოფისები რომ გააერთიანონ, მაინც ვერ დაიტვს.

– მაგაზე არ იდარდოთ, ბატონო ცოტნე, – გავამხევე, – თუ აღარ მოგეშენენ, ადვილად და დიპლომების ასლები სულაც ჩვენ გაზეთში გამოაქვეყნეთ. ოღონდ ეგ საქმე უფასოდ არ გამოვა, რეკლამის საფასურის გადახდა მოგიწევთ.

– მე იმ აზრს ვემხრობი, ჩემო ბატონო, რომ დამოუკიდებელ სასამართლოს, თუკი მისი დამოუკიდებლობა ნამდვილად გვინდა, არავითარი იუსტიციის საბჭო და არავითარი მაკონტროლებელ-ხელმძღვანელი ორგანო არ სჭირდება. მოსამართლე ყოველგვარი შემდგომისა და ხელმძღვანელის დაუმარებლად და ჩაურევლად უნდა ადგენდეს სამართალს. თუ მას „დამრიგებელი“ დავუნიშნეთ, ჩათვალეთ, რომ დამოუკიდებლობა უკვე წავართვიო.

– აქედან გამომდინარე, ბატონო მოაზროვნე, შეიძლება ვიფიქროთ, ბიძინა ივანიშვილი შეცდა, როცა განაცხადა, კოტე კუბლაშვილს უნდა ვცალკოთ, დაწყებული სასამართლო სისტემის რეფორმა დაასრულოთ?

– კუბლაშვილი თუ თავის ადგილზე დარჩა, რეფორმას კი არა, თავად სამართალს დაასრულებს. განა არ შეთანხმებოთ ამაში, ბატონო ოტია? უნდა გავათვითცნობიეროთ, კოპაპიტაცია ევროპასთან მორჩილ ურთიერთობას უხდებდა, თორემ სამართალს კი არა.

ამოლოგია

ნაირფარი მთა-გორაკებითა და წყალუხვი მდინარეებით მოფენილი ჩვენი ქვეყანა ჰიდროენერჯის უშრეტო წყაროს შემცველია. ენერჯეტიკული პოტენციით განსაკუთრებით გამოირჩევა მდინარე ენგურის და სრულიად ბუნებრივი იყო, რომ გასული საუკუნის 60-იან წლებში დაიწყო დიდი მშენებლობა ამ ბუნებრივი სიმდიდრის ასათვისებლად, რაც 70-იანი წლების მიწურულს უნიკალური ჰიდროელექტროსადგურების მწყობრში ჩაყენებით დაგვირგვინდა. მართალია, მისი სრული სიმძლავრით მუშაობასა და უბრალოდ არსებობასაც კი აფხაზეთში განვითარებულმა დაძაბულობამ და შეხლა-შემოსლამ სერიოზული საფრთხე შეუქმნა, მაგრამ ენერჯოგიგანტმა და იქ დასაქმებულმა ადამიანებმა გაუძლეს ეპოქათა ჭიდილის განსაცდელს. 90-იან წლებში ენგურჰესის პერსონალმა არაერთხელ გადაარჩინა მინისტრებმა განლაგებული ტურბინები და გენერატორები დატბორვას, ხოლო 2002 წლიდან მოყოლო-

მეოთხე ჰიდროაგრეგატიები, ხოლო მეხუთის რეაბილიტაციის დასრულება მიმდინარე წლის ბოლოსთვისაა დაგეგმილი, რის შემდეგ ენგურჰესი სრული საპროექტო 1300 მეგავატი სიმძლავრით ამუშავდება და წყალუხვი წლებში ოთხ მილიარდზე მეტ კილოვატსაათ ელექტროენერჯიას გამოიმუშავებს. გარდა აგრეგატებისა კაპიტალურად შეკეთებულია სატურბინო საკეტები, ყველა ძალოვანი ტრანსფორმატორი და ავტოტრანსფორმატორი, სრულიად განახლებულია საკუთარი მოხმარებისა და მუდმივი დენის მონყობილობები, განცალკევებულია 220 კვ გადაძველებული „ეგრისის“ საკომუტაციო უჯრედები და სხვა. ძალიან მნიშვნელოვანი სა-

წყალსაცავთან არსებული ნომერ პირველი ვარდნილჰესის გრავიტაციული კაშხლისა და შავ ზღვამდე გამავალი 23-კილომეტრიანი არხის უსაფრთხოების დაცვა, რაც აგრეთვე უკავშირდება რეგიონალური ეკოლოგიური სისუფთავის მოგვარების საკითხებს. და მაინც უფრო დაწვრილებით მიღწეულზე. თუ ცოტა ხნის წინათ უსიამოვნო განსჯა ელექტროენერჯის წარმოების დეფიციტის აღმოფხვრას შეეხებოდა, ახლა მიზანი ისაა, რომ შემოდინებული წყლის მარაგი მაქსიმალურად გამოვიყენოთ და უქმად არ იქნეს დაღვრილი. ჰესის საწარმოო სიმძლავრემ უკვე 1 220 მგვტს-ს მიაღწია და განუწყვეტლივ უმჯობესდება

სუფთა ჰაერის მაღლი და საფასური

ბული ჰესი თანდათან წელში გაიმართა, დაიწყო მისი ჰიდროაგრეგატებისა და ელექტრომექანიკური მონყობილობების რეაბილიტაცია-განახლების გრანდიოზული სამუშაოები. ამით მიღწეული შედეგების ასახვის წინსწრებით უპრიანია აღვნიშნოთ, რომ ენგურჰესის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სადღეისოდაც, როდესაც დღის წესრიგში დადგა ეკონომიკის ახალი აღმავლობის სახელმწიფო კურსის შემუშავებისა და განხორციელების გადაუდებელი ამოცანები. ჰესის წარმატებული განახლება კი დაეფუძნა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის სესხს, ვროკავშირის კომისიის გრანტს და საკუთარი სახსრებით თვითდაფინანსების წყაროებს. განუვლი ძალისხმევით უკვე საპროექტო სიმძლავრეზეა აყვანილი პირველი, მეორე, მესამე და

მუშაოები შესრულდა თაღოვან კაშხალზე. უპირველეს ყოვლისა, ესაა კაშხლის ძირისა და დამცავი ფარდის ცემენტაცია, ახალი, ეგრეთ წოდებული მისაყრდნობი ფარის შექმნა, რამაც თავის მხრივ შესაძლებელი გახადა კაშხლის უქმი წყალსადგების მექანიკური მონყობილობის წესრიგში მოყვანა და წყლის დანაკარგების აღმოფხვრა. მთლიანად განახლდა სატურბინო სადგური, დისკური საკეტებისა და ბრტყელი ფარების მართვის სისტემები და ასე შემდეგ. ამჟამად მეხუთე აგრეგატის რეაბილიტაციასთან ერთად მიმდინარეობს ვენტილაციისა და განათების, სხვადასხვა დამხმარე სისტემების აღდგენა-განახლების სამუშაოები. განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ენგურჰესი დაუბრუნდება საპროექტო რეჟიმს, მისი უსაფრთხოებისა და სანამედრობის უზრუნველსაყოფად მეტად მნიშვნელოვანია ქვედა ბიფეში, გალის

წარმოებული დენის ხარისხიც. თუ 2005 წლამდე ავარიისა და ტექნიკური გაუმართაობის საშუალო წლიური მაჩვენებელი 110 ერთეულს აჭარბებდა, ამჟამად ასეთი ხარვეზები პრაქტიკულად აღმოფხვრილია. აქ გამომუშავებული იაფი და მაღალხარისხოვანი ენერჯის დაახლოებით 20% ექსპორტის სახით მიეწოდება ოთხ მეზობელ სახელმწიფოს. ამგვარ მიღწევებს ღირსეულად აღიქვამს და აფასებს მართვისა და სტანდარტების შემფასებელი საერთაშორისო კონვენცია, რომელიც მსოფლიოს 173 ქვეყანას აერთიანებს და მოწოდებულია, გააღრმავოს მხარეთა ურთიერთანამშრომლობა სამეცნიერო-ტექნიკური და ეკონომიკური საკითხებში. საკმარისია ითქვას, რომ კონვენციამ 2008 წლის მარტში ენგურჰესს საერთაშორისო ხარისხის ჯილდო მიანიჭა, 2010 წლის ოქტომბერში კი საერთაშორისო ხარისხის პლატინის კატეგორიის ჯილდოზე წარადგინა, ხოლო იმავე წლის დეკემბერში ევროპის საერთაშორისო ხარისხის ასოციაციამ და პარიზის კლუბის შემფასებელმა კომისიამ ენგურჰესს უმაღლესი კატეგორიის ჯილდო გადასცა, ხოლო 2013 წლის აპრილში საერთაშორისო კონვენციამ ენგურჰესის წარადგინა აღმასის კატეგორიის ჯილდოზე. ბოლოდროინდელი მიღწევებიდან ფრიად საყურადღებოა ის, რომ ენგურჰესმა საქართველოდან პირველმა წარმატებით გაიარა რეგისტრაცია გაეროს „საბურთის გაზების შემცირების“ პროექტში. აქ ჩამოყალიბებული პირობების მიხედვით, განახლებულ აგრეგატებს თავდაპირველთან შედარებით მეტი ელექტროენერ-

ჯის გამომუშავების შესაძლებლობა აქვთ და რადგან ენგურჰესი ეკოლოგიურად სუფთა ენერჯიას აწარმოებს, იგი ამ ჭარბი გამომუშავების კვალობაზე იმავე მასშტაბით რეგიონში ეკოლოგიურად მავნე ენერჯის წარმოების საჭიროებას ჩაანაცვლებს. რადგან ამ სიახლის დაწერვა უკვე წლებულს იგეგმება, ნაცვლად თავდაპირველი პოტენციალისა, რაც ერთ აგრეგატზე წლიურად 900 მლნ კვტ.სთ-ს შეადგენს, ჩვენი რეაბილიტირებული პირველი და მეოთხე აგრეგატებიდან თითოეული მათგანი ერთ მილიარდ კვტ.სთ-ზე მეტს გამოიმუშავებს და ეს დამატებით შემოსავალში აისახება. კერძოდ, გაეროს კოტლი პროტოკოლის საფუძველზე ევროპისა და განვითარებული აზიის ის ქვეყნები, რომლებმაც ვერ შეასრულეს საბურთის გაზების შემცირების ვალდებულება, აღნიშნულ დანაშაულს საქართველოს და სახელდობრ ენგურჰესს გადასცემენ. დამატებითი სუფთა ელექტროენერჯის გამომუშავებიდან მიღებულმა ეკვივალენტური საბურთის გაზების ემისიის ჩანაცვლებამ ჰესს 2013 წელს შესაძლებელია 500.0 ათასი ევრო შემატოს. გაეროს „სუფთა განვითარების მექანიზმი“ სარეგისტრაციოდ მუშაობა ჯერ კიდევ 2006 წელს დაიწყო. ამ პროცესს „ტექნიკური დანაშაულის“ გრანტის სახით ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი აფინანსებდა. თავდაპირველად საერთაშორისო ექსპერტ-კონსულტანტების მონაწილეობით საშინაო თუ საგარეო საკითხებზე მოპოვებული იქნა საჭირო დასკვნები და ნებართვები, ხოლო 2010 წელს ეს დოკუმენტაცია საპრეზენტაციოდ შესაბამის

დამადასტურებელ საერთაშორისო ორგანიზაციას გადაეცა. პროექტი მოიწონეს იქაც და გაეროს კომისიაშიც და ამის საფუძველზე 2012 წლის 17 ოქტომბერს შპს „ენგურჰესის“ რეაბილიტაციის პროექტი წარმატებულად დარეგისტრირდა გაეროს „სუფთა განვითარების მექანიზმი“. ასე მიეცა დასაბამი დამატებითი გამომუშავების ათვლას. ისიც აღსანიშნავია, რომ გასაფორმებელი შეთანხმების პროექტები საქართველოს მთავრობამ მოიწონა 2013 წლის 7 თებერვლის სხდომაზე. რამდენადაც გაეროს ამ პროექტის მიმდინარეობა განსაზღვრულია 2023 წლამდე, ენგურჰესს შეუძლია, დამატებით მიიღოს შემოსავალი ხუთიდან ათ მილიონამდე ევროს ოდენობით. ყველაფერი დამოკიდებული იქნება წლების მანძილზე დამატებითი გამომუშავების რაოდენობაზე და ასეთ გარიგებებზე რეგისტრირებული საერთაშორისო ფასების მდგომარეობაზე. ბუნებრივია, ეს თანხები მოხმარდება სარეაბილიტაციოდ მიღებული სესხის გასტუმრებას. ზემოთქმულიდან იკვეთება, თუ თანამედროვე მსოფლიო როგორ აღიქვამს გარემოს დაცვის გაუმჯობესების, ეკოლოგიური უსაფრთხოების, ჰაერის დაბინძურების კომპენსირების მწვავე პრობლემებს და ამ მხრივ რაოდენ დიდი და ურთიერთსასარგებლო როლის შესრულება შეუძლია საქართველოს ჰიდროსადგურების გონივრულ გამოყენებას. დიას, ენგურჰესი თავისი სიძლიერითა და უქმფინარობით მთელი საქართველოს ფიზიკური და ზნეობრივი ერთიანობის სიმბოლოა და რაც უფრო ადრე ირწმუნებენ ამ ჭეშმარიტებას ენგურის ორივე მხრეს მცხოვრები ადამიანები, მით უფრო მაღე ალორძინდება ურთიერთობისა და ურთიერთგაბანის ისტორიული ტრადიციები. **ვალერიან კანკია,** შპს ენგურჰესის უბნის უბნის დირექტორი

პითარეპა

სანქციებით გვემუქრება, — თქვა ექსკლუზიურ ინტერვიუში ექიმმა ნათია ბიბილიძემ. — ლაპარაკია, კერძოდ, გასვლითი ბრიგადების რიცხოვნობის არასაკმარისობაზე. ისე კი სასწრაფო სამედიცინო ბრიგადების მუშაობის სამეთვალყურეო დათი მაკონტროლებელი მანქანა დადის დედაქალაქში, ისინი ისევ სამსახურს რომ დაახმარონ, იქნებ საქმე ცოტათი მაინც გამოსწორდეს. 11 მარტს საღამოს კი დაპირისპირებულ მხარეებს შეხვედრა ჰქონდათ შრომის, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროში. შეხვედრის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, გლდანის სასწრაფო სამედიცინო ცენტრის დროებითი მმართველობა სამინისტროსა და მერიის წარმომადგენლებისგან შემდგარ ჯგუფს გადაეცემა. თავად

ცენტრის ხელმძღვანელის კახა ჩიხრაძის საკითხი კი მას შემდეგ გადაწყდება, რაც მის მიერ გათავისუფლებული თანამშრომლები სამართლებრივ მიზეზებს გაარკვევენ. ამასობაში კი სასწრაფო სამედიცინო ცენტრის გათავისუფლებული ექიმების საგანგებო ჯგუფის გადაწყვეტილების მოლოდინში არიან. — დღევანდელ შეხვედრაზე ნათლად დადასტურდა, რომ ცენტრის დირექტორს კახა ჩიხრაძეს ჩვენი სამსახურიდან დათხოვნასთან დაკავშირებით არანაირი ლოგიკური არგუმენტი არა აქვს, — განაცხადადეს შეხვედრის დასრულების შემდეგ გათავისუფლებულმა ექიმებმა. — მოვისმინეთ სრულიად აბსურდული განმარტებები, რასთან დაკავშირებით მას პარლამენტის წევრებმაც მიუთითეს. თავად ბატონმა მინისტრმა კი გვთხოვა

რომ სასწრაფო სამედიცინო ცენტრის დროებითი მმართველი ჯგუფის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებას დაველოდებით. — კიდევ ერთხელ ვთხოვ ჩემს ახალგაზრდა კოლეგებს, რომ პრობლემის გადასაჭრელად სამართლებრივ გზას მიმართონ, — აღნიშნა ჯანდაცვის მინისტრმა დავით სერგეენკომ. — თუმცა კი, ბუნებრივია, რომ პროტესტის გამოხატვის უფლება მათ ნებისმიერი ნებადართული ფორმით შეუძლიათ. ხოლო, რაც შეეხება მოვლენათა შემდგომ განვითარებას, ერთობლივად მიღებული გადაწყვეტილებით გლდანის ცენტრის მართვას დროებითი საბჭო გა-

ნახორციელებს, რომელიც ჯანდაცვის სამინისტროსა და თბილისის მერიის წარმომადგენლებით დაკომპლექტდება. **ნიკო ალექსანდრია**

რას წერენ, რას აზრობენ ჩვენზე

ქართული ღვინოები რუსეთში დაბრუნებისთვის ემზადებიან. მაგრამ მიუხედავად ხარისხის გაუმჯობესებისა და ქართული ღვინოს რუსეთის ბაზარზე მართალი წმინდადებისა, ღვინოს ექსპორტი, ექსპორტის ვარაუდით, იქნება გასული წლის მსგავსი 2006 წლამდე მარცხენა მხარეს შედარებით.

საქართველოში დაახლოებით 50 კომპანია ელოდება რუსეთის შემოსვლებს მარტის ბოლოს.

36 ღვინო და ალკოჰოლური პროდუქტის, აგრეთვე ოთხმა მინერალური წყლის წარმოების საწარმომ უკვე გაიარა დანერგვითი შემოწმება, მიიღო დადებითი შეფასება რუსეთის მხრიდან, რათა წარდგენილი იქნეს დოკუმენტაციები და პროდუქტის ნიმუშები რეგისტრაციის გასაწყობად.

„36 კომპანია 37-დან, რომლებიც შეამოწმეს რუსმა სპეციალისტებმა ჩვენთან საქართველოში, და შევბუღებია რუსეთის ბაზარზე. ეს დიდი პროგრესია“, — ამბობს საქართველოში ღვინოს ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელი ლევან დავითაშვილი.

საქართველოს ახალი მთავრობისთვის რუსეთის ბაზრის გახსნა მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გახდება რუსეთთან ურთიერთობის დაპირებული ნორმალიზაციის გზაზე. ქართველი მეღვინეები, თავის მხრივ გვერდობიან, მიაწოდონ ხარისხიანი პროდუქტი.

ექსპერტების სიტყვებით, რუსეთის ბაზარი ინარჩუნებს თავის მიმზიდველობას საქართველოსთვის, მაგრამ ქართული ღვინოს ოდენობა რუსეთის ბაზარზე იქნება გაცილებით უფრო ცოტა, ვიდრე 2006 წელს ქართულ პროდუქტზე რუსული აკრძალვა დაწესდებოდა.

„არაღვიბიერი“ რუსული აკრძალვა

რუსეთთან ურთიერთობის და ქართული ღვინოს დაბრუნება რუსეთში დასაბრუნებელი რუსეთის დღეს დაავადების ძირითადი თემაა ქვეყნის — რეგიონში, რომელსაც ბევრი ქართული მღვინეობის გასული წლის მსგავსად.

მსურველნი დაგვიჩვენებენ ჩაღდება ქადრაკის დაფასთან.

„პუტინი შაპ-აბასზე უარესი აღმოჩნდა! ხან ემბარგო შემოიღო, ხან საზღვრები დაკეტა. ყველაფერი ცუდი გააკეთა მან საქართველოსთვის. რუსეთის წინააღმდეგ არ შეიძლება“. გივი ვეფხვიშვილის სიტყვებში უმაღლესი გამოიწვია სოფლის სხვა მცხოვრებთა აღფრთობა.

„რასაკვირველია, კარგია, თუ გაიხსნება რუსეთის ბაზარი! გლეხს შეეძლება დაამუშაოს თავისი ვენახი, მას ექნება შემოსავალი. მას კრედიტებიც აღარ დასჭირდება და ვალეზაც აღარ აიღებს. რასაკვირველია, ეს პოზიტიური პროცესია“, — ამბობს დათო სისაური.

რუსული ემბარგო 2006 წელს იმდენად დასაქართველოსთვის ძირითადი ბაზრის დაკარგვას და ამან მიიქცა დარტყმა მიაყენა, როგორც გლეხურ მეურნეობებს, ისე მეღვინეობის დიდ კომპანიებს.

ღვინო რუსეთის მხარის გადაწყვეტილებებში მაშინ პოლიტიკური მოტივები დაინახა, მაგრამ იმას, რომ 2006 წლამდე რუსეთში ხშირად უხარისხო ან ფალსიფიცირებული ღვინო იყიდებოდა, ეთანხმებიან როგორც ბაზრის ექსპერტები, ისე თავად ქართველი მეღვინეები.

თუმცა, „საერთო ლანდლაში“ მაშინ აღმოჩნდნენ კეთილსინდისიერი მენარმეებიც.

„გადანწყვეტილება საერთოდ რაღაც არაღვეტიმური იყო, — მიაჩნია ევროპული კვლევის ცენტრის დირექტორს კახა გოგოლაშვილს. — ასე არ კრძალავენ. შეიძლება აკრძალო რომელიმე მარკა, შეიძლება ცალკეული პარტია, მაგრამ არ უნდა აკრძალო მთლიანად ღვინო საქართველოდან. საქართველოში ხომ არ მომხდარა ატომური აფეთქება, რომ ეს ტერიტორია გამოცხადდეს რაღაც დასნებოვნებულ ზონად.“

მრავალრიცხოვანმა ჯილდოებმა, რომლებიც მიიღეს პრესტიჟულ კონკურსებზე, ვერ შეძლეს მაშინ დაეცვათ კომპანია „თელავის ღვინის მარანი“. მისთვის მოსკოვის აკრძალვა მნიშვნელოვანი ბაზრის დაკარგვას ნიშნავდა, სადაც პროდუქციის 67 პროცენტამდე შედიოდა საქართველოდან.

„რასაკვირველია, ეს იყო დიდი დარტყმა, ვინაიდან ჩვენ ხელში შემოგვრჩა გაუყვდავი პროდუქტის დიდი ოდენობა, კრედიტები და გეგმები, რომლებსაც იმ დროს შესრულება არ ეწერათ“, — გვითხრა კომპანიის მფლობელმა ზურაბ რამაზაშვილმა.

რეაბილიტაციასა და 2005 წლის გაყიდვების მოცულობამდე მიღწევისთვის ხუთი წელი გავიდა.

ქართული მეღვინეები რუსეთის ბაზრის დასაპრობად ემზადებიან

დღეს, რამაზაშვილის სიტყვებით, კომპანია საკმაოდ მყარად დგას ფეხზე, აწარმოებს თავისი პროდუქტის დაახლოებით 85 პროცენტის ექსპორტს.

ნოსტალგია „ხვანჭარაზე“?

მიუხედავად მწარე გამოცდილებისა, ქართველი მეღვინეები დღეს ასხადებენ თავისი მსაღმრთნის დაბრუნებას რუსეთში „ისტორიულ“ ბაზარზე.

„უწინარეს ყოვლისა — ეს არის ბიზნესი, და, წმინდა პრაგმატული თვალსაზრისით, რაც მეტი გვექნება ბაზარი, მით მეტს გავყიდით. მეორე მხრივ, ჩვენ გვსიამოვნებს რუსეთის ბაზარზე დაბრუნება, ვინაიდან რუსი მომხმარებელი ელოდება და იცნობს ქართულ ღვინოს“, — ამბობს რამაზაშვილი.

ღვინის ეროვნულ სააგენტოში ვარაუდობენ, რომ უკვე წელს საქართველო რუსეთში მოახდენს დაახლოებით 8-10 მილიონი ბოთლი ღვინოს ექსპორტირებას, რაც საქართველოს ღვინოს მთელი ექსპორტის დაახლოებით მეოთხედია.

კომპანია „ხარებას მეღვინეობის“ პროგნოზები უფრო ოპტიმისტურია. ექსპერტები აცხადებენ, რომ მიმდინარე წელს „ხარებას მეღვინეობა“ მზად არის, მოახდინოს რუსეთში მინიმუმ 10 მილიონი ბოთლის ექსპორტირება.

კომპანიის წარმომადგენლის დავით თორლორდავას სიტყვებით, აკრძალვის დროიდან მოთხოვნები და კონკურენცია რუსეთის ბაზარზე ასევე მნიშვნელოვნად გაიზარდა. თუმცა, კომპანიაში ეჭვი არ ეპარება, რომ ხარისხიანი ქართული ღვინო მონახავს რუსეთში თავის მომხმარებელს.

„გავიდა შვიდი წელი. რუსეთი სხვაგვარი გახდა, შემოვიდა ხარისხიანი ღვინოები სხვა ქვეყნებიდან. ყველა მათგანი კონკურენტია, ამიტომ ყველას უკავია რაღაც თავისი კუთხე. მაგრამ ხომ ცნობილია ქართული ღვინოები „ქინძმარაული“, „ხვანჭარა“, „საფერავი“, „უსახელოლი“, „ციც“

კა“ — მათ აქვთ ისეთი კუთხე, რომელსაც ვერაფერ ვერ შეცვლის“, — ამბობს თორლორდავა.

ქართველ მწარმოებელთა აზრით, რუსეთის ბაზარზე ღვინოს ადგილს დაიკავენ მინერალური წყლებიც საქართველოდან. თუმცა, პირველ ეტაპზე, როგორც იმპორტის, ისე ექსპორტის მხარე, ალბათ, ფრთხილად იქნებიან, მიაჩნია კომპანია „აკვა გეოს“ გენერალურ დირექტორს დავით გიგაიას. კომპანია უშვებს უგაზო მინერალურ წყალს „სნოს“.

„ეს ნორმალური პროცესია, რომელიც დროს მოითხოვს. მოითხოვს ნდობისა და სხვა ურთიერთობათა ნდობის აღდგენას, რათა სრული მასშტაბით ვილაპარაკოთ მუშაობაზე რუსეთის ბაზარზე, — ამბობს გიგაია. — მაგრამ იმის გათვალისწინებით, რომ ბაზრის პოტენციალი დიდია, ეს საინტერესოა როგორც რუსი იმპორტიორებისთვის, ისე ჩვენთვის — ქართველი მწარმოებლებისთვის.“

„უკან მოვაპალი“

ექსპორტის სიტყვებით, იმ დროს, რას რუსულმა ემბარგომ მიკვირებდა დასწინა დასწინა ქართული ექსპორტის მოსულობა, იგი ამავე დროს აღმოჩნდა „ქარბი გაქვითილი“ ქართველი მეღვინეებისთვის. როგორც ბარისაშვილი აღნიშნავს, რომ კრიტიკა ქართული ღვინოს მისამართით 2006 წლის რუსულ ემბარგომდე მრავალი თვალსაზრისით სამართლიანი იყო. მაგრამ დღეს ქართული ღვინოს ხარისხი მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა და ქართველი მეღვინეები მზად არიან რუსეთის ბაზარზე დაბრუნებისთვის.

ბარისაშვილი დარწმუნებულია, რომ საქართველოს შეუძლია, დაიკავოს ღვინო ბაზარზე, თუ იგი დაეყრდნობა მეღვინეობის ქართულ ტრადიციებსა და პროდუქტის ხარისხს.

„ჩვენ დავიწყეთ რვაათასი წლის წინათ, და შესვენებანი ამ პროცესში არ ყოფილა: დღემდე მიმდინარეობს ღვინის წარმოება. ჩვენ გვაქვს ჩვენი ხარისხისა და სახეობის ღვინოები, ჩვენი ჭურჭელი — ქვევრია, ჩვენ უნდა დავიკავოთ უმაღლესი კუთხე, ძვირფასი სეგმენტი“, — ამბობს ბარისაშვილი.

რად შემობრუნდება საქართველოსთვის რუსეთის ბაზრის გახსნა, ჯერჯერობით ძნელია, რომ გამოიცნოს, ამბობენ ექსპერტები. მაგრამ, ალბათ, საქართველო შეძლებს, გვერდით აუაროს ყოფილ დამოკიდებულებას.

საღვინოსა და ბაზრის

ამ დროს რუსეთის ბაზარზე დაბრუნებას ელოდებიან არა მხოლოდ დიდი კომპანიები, არამედ მცირე მფლობელებიც.

პირველი, რასაც 37 წლის ნიკოლაიშვილი გვიჩვენებს, ეს არის ოჯახური სიამაყე: 135 წლის ვაზი, რომელიც წინანდალში მის ეზოში არის დარგული.

ნიკოს იმედი აქვს, რომ რუსეთის ბაზრის გახსნა გამოიწვევს ტურისტების გაზრდას რუსეთიდან და პოზიტიურად აისახება არა მხოლოდ ღვინის გაყიდვაზე, არამედ კიდევ ერთ მიმართულებაზე მისი ოჯახის ბიზნესისა — აგროტურიზმზე.

„იმასთან ერთად, რომ ჩვენ გვაქვს მევენახეობის მეურნეობა, ჩვენ ოჯახს აქვს ვეატარა სასტუმროც“, — ამბობს ნიკოლაიშვილი.

„ჩვენ, უმთავრესად, ვაწარმოებთ ჩვენი ღვინის რეალიზაციას ტურისტების ხარჯზე და თუ იქნება ტურისტების ნაკადი რუსეთიდან, რომლებიც მოითხოვენ ქართულ ღვინოს, ეს, რასაკვირველია, იქნება დიდი პლუსი და რეკლამაც თავად ღვინოსთვის.“

დადამინის ზურგზე

ახალ ზეიდანში ტალღის მიერ გატაცებული ბავშვი დაბარჩინა 12 კაციდან შემადგარმა „ცოცხალმა ჯაშუშმა“

12 წლის ბიჭს, რომელიც პლაჟზე თამაშობდა, წამოიწია ტალღა და ნაპირიდან რამდენიმე მეტრზე გაიტაცა. მისმა მეგობარმა ატეხა განგაში, და ნაპირზე მყოფმა მშველებმა და ტურისტებმა ხელი-ხელჩაკიდებულმა დაიწყეს განწირული ბავშვის ნაპირისკენ გამოყვანა. სანამ ბავშვი კვლავ აღმოჩნდებოდა პლაჟზე, ის წყალში იყო ოცი წუთის განმავლობაში და საკმაოდ ბევრი წყალიც გადაყალბა.

ლიბიაში კონტრაფაქტური ალკოჰოლით დაიღუპა 51 კაცი, კიდევ 330 პოსტიპალიზებულია

ხალხის დაღუპვის პირველი შემთხვევები მეთანოლის მაღალი დონის სასმელის გამოყენებისგან აღრიცხა გასულ შაბათს. ხელი-სუფლების მონაცემებით, დაღუპულთა შორისაა პირები 19-დან 50 წლამდე. ლიბიის მცხოვრებთა გარდა მსხვერპლთა შორის არიან მებრძოლი ქვეყნების — ტუნისისა და ალჟირის — მოქალაქეებიც.

სადავო ფოლკლანდის კუნ

კულის მცხოვრებლებმა ხმა მისცეს იმას, რომ კუნძულაზე დარჩეს დიდი ბრიტანეთის ნაწილი

დიდი ბრიტანეთის ზღვის იქით ტერიტორიების სტატუსის შენარჩუნებას რეფერენდუმის მონაწილეთა 98,8 პროცენტმა დაუჭირა მხარი. რეფერენდუმში ორი დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა. არგენტინის ხელისუფლებამ, რომელსაც მიაჩნია, რომ კუნძულები ამ ქვეყანას ეკუთვნის, რეფერენდუმს ადრე ფიცქია უწოდა და განაცხადა, რომ არ აქვს განზრახული, აღიაროს მისი შედეგები.

ავღანეთის სამხრეთში ჩამოვარდა სამხედრო თვითმფრინო: დაიღუპა „ისაფის“ ხუთი მისამსახურე

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის პრესსამსახურმა არ დააზუსტა, თუ რომელი ქვეყნების მოქალაქეები არიან დაღუპულები. წინასწარი მონაცემებით, რაიონში ბოვიკების გააქტიურება არ შეინიშნებოდა.

კანონმდებლობას არღვევს

სულ რაღაც რამდენიმე დღის წინათ საპარლამენტო უმცირესობის წევრმა ზურაბ ჯაფარიძემ საქართველოში ეკონომიკური მაჩვენებლები მარტივი ხერხით გაზომა. კერძოდ, მან დაასკვნა, რომ მალაზიებში გაიზარდა ნისია და ხალხს აღარ აქვს ფული, რომ რაღაც იყიდოს. უფრო მეტიც, გაქრა სამუშაო ადგილები. ამას მიზეზი კი ისაა, რომ ახალ ხელი-სუფლებას არ აქვს ერთიანი ხედავს, ხოლო ურთიერთგამომრიცხავი განცხადებები არასტაბილურობის განცდას აჩვენს. ზურაბ ჯაფარიძის აღნიშნული განცხადება საინტერესოა იმის ფონზე, როცა ნისიებს არც ნაციონალების ზენიტში ყოფნისას უჩიოდნენ მალაზიები და სამუშაო ადგილები კი ერთი-მეორის მიყოლებით ქრებოდა.

ზურაბ ჯაფარიძის ხაზს აგრძელებს ქართული ეკონომიკის სადარჯოზე მდგომი ვანო მერაბიშვილი და სერიოზულ საფრთხეებზე საუბრობს. კერძოდ, „ნაციონალური მოძრაობის“ გენერალური მდივანი ახალ ხელი-სუფლებას მოუწოდებს, დროულად მიიღოს გადაამჭრელი ზომები და შეაჩეროს ეკონომიკური დაღმასვლა.

ვანო მერაბიშვილი „ფეისბუქის“ საკუთარ გვერდზე საქართველოს ეკონომიკური მდგომარეობის შესახებ მსოფლიოს ერთ-ერთი უმსხვილესი საინვესტიციო ბანკის „მორგან სტენლის“ შეფასებას აქვეყნებს, რომელიც მიმდინარე წლის პირველი მარტივით თარიღდება.

ველევაში აღნიშნულია, რომ საქართველოში მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა 2012 წლის მეოთხე კვარტალში მკვეთრად შემცირდა და დეკემბერში ნეგატიური -0.8% შეადგინა. მთლიანად, 2012 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა ნაცვლად დაგეგმილი 6,7%-ისა, სულ 6,1% იყო. მართალია, იანვარში ვითარება რამდენადმე გაუმჯობესდა, მაგრამ ზრდის სტაბილურობა კითხვის ნიშნის ქვეშ მდებარეობს. ამდენად, 2013 წლის ზრდის პროგნოზი 5,6%-დან 5%-მდე მცირდება.

ჩვენ ვხედავთ საფრთხეს, რომ დაგეგმილი შემოსავლები ვერ შეგროვდება და ქვეყნის ფისკალური დეფიციტი დაგეგმილი 2,8% ნაცვლად, მთლიანი შიდა პროდუქტის (გშპ-ის) 3,5% მიაღწევს. მზარდი ფისკალური დეფიციტი და საპროცენტო განაკვეთის შემცირება მოვლენების განვითარების პოპულისტურ სცენარზე მიგვანიშნებს. პოლიტიკური არასტაბილურობა შეამცირებს პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებს, - ნათქვამია „მორგან სტენლის“ შეფასებაში.

გამოქვეყნებულ მონაცემებს ვანო მერაბიშვილმა საკუთარი განცხადებაც დაურთო და დაასკვნა, თუ ახლანდელი ნეგატიური ტენდენციები კიდევ რამდენიმე თვე შენარჩუნდება, საქართველოს ეკონომიკა და ჩვენი მოქალაქეების კეთილდღეობა სერიოზული საფრთხის წინაშე აღმოჩნდება.

ეკონომიკის ექსპერტი დემურ გიორხელიძე For.ge-სთან საუბარში აცხადებს, რომ ეს ყველაფერი „ნაციონალური მოძრაობის“ დამსახურებაა, სწორედ მათ მიიყვანეს ქვეყანა კატასტროფულ მდგომარეობამდე. მეტიც, საინვესტიციო ბანკი „მორგან სტენლი“ აქ არაფერ შუაშია და ეს საქართველოს სტატისტიკის სამსახურის ოფიციალური მონაცემებია. გასაგებია, რომ დღევანდელი ოპოზიციის ლიდერებს ამას პოლიტიკურ დატვირთვის აძლევენ, თუმცა, ეს შეფასებები ქართველმა ექსპერტებმა ორი თვის ადრე გააკეთეს და „მორგან სტენლიმ“ ეს დაგვიანებით აღმოაჩინა. ასე რომ, საქართველოში რატომღაც „მორგან სტენლის“ და დასავლეთის კენ იყურებიან და ამ დროს საკუთარი სპეციალისტების აზრი არ აინტერესებთ, ამიტომაც დემურ გიორხელიძე მიიჩნევს, რომ უზარმაზარ ჭაობში ვარდნა ჩაფლულნი.

რაც შეეხება იმას, რომ 2012 წლის დეკემბერში - 2,8 %-ით დაიკლო მთლიანი შიდა პროდუქტმა და მაჩვენებელი მინუსებში გადავიდა, დემურ გიორხელიძისთვის ეს არჩვენებითა და პოლიტიკური დაძაბულობით აიხსნება. იანვარ-თებერვლის გაურკვეველობა კი იმით აიხსნება, რომ ეკონომიკა დღემდე მთლიანად მონოპოლიზებულია და მონოპოლიზებული ჯგუფები შეშინებული არიან. მათ არ იციან, დაიჭერენ თუ არა, ამიტომ იმ 7 მილიარდიდან, რაც

ნასმოდრობა ქართული ეკონომიკის „საღარაკოზე“

ქართულ კომპანიებს მოგების სახით დარჩათ, არც ერთი ლარი არ შებრუნებულა უკან ინვესტიციებში და ქართულ ეკონომიკაში.

ექსპერტის თქმით, ბუნებრივია, ჩვენში ეკონომიკური აქტიურობა ძალიან დაბალია, რადგან ჯერჯერობით, ინფრასტრუქტურა, სახელმწიფო პროგრამები, საბანკო სექტორის მდგომარეობა გაურკვეველია, გამოუკვეთელია აქცენტები ეკონომიკაში, მცირე და საშუალო ბიზნესის სრული მიტოვება აისახა კიდევ ეკონომიკაზე. ცხადია, ეკონომიკა არანაირ ნებას, არანაირ პიროვნებებს არ ემორჩილება და მას თავისი კანონზომიერება აქვს.

ეკონომიკის ძალიან დაბალი მაჩვენებლების მიუხედავად, ჯერჯერობით საგანგაშო არაფერია, თუმცა, ცხადია, ორი კვარტლის ჯამში ასეთი მდგომარეობა არ უნდა გვქონდეს. თუ ასე გაგრძელდება, სერიოზული პრობლემები გაჩნდება. ამიტომ მივიჩნევს „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერების, ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში სწორედ მათ მიგვიყვანეს კატასტროფულ მდგომარეობამდე და ეს ინერცია გრძელდება. ახლა გარდაამავდა პერიოდას, მთავრობა გამოკვეთილი არ არის თავის მოქმედებებში. უფრო პოლიტიკური ასპექტია ძლიერი. თუმცა, ამის უყურადღებოდ დატოვება დიდი შეცდომა იქნება. არაერთხელ განვაცხადე, რომ 2013 წლის პირველი ორი კვარტალი თუ ასეთი იქნა, მაშინ ისედაც მწირ და კატასტროფის პირას მისულ ქართულ ეკონომიკაში ძალიან სე-

რიოზული პრობლემები გაჩნდება, - აცხადებს დემურ გიორხელიძე.

რაც შეეხება ზურაბ ჯაფარიძის მიერ დასახელებულ ენ. ნისიებს, ექსპერტი აცხადებს, რომ, ცხადია, შემოსავლები საქართველოს მოსახლეობის უდიდეს უმრავლესობას არ აქვს, სამუშაო ადგილები ჯერ არ შექმნილა, შემოსავლები არ არის, ინდივიდუალური მენარმეების რიცხვი იკლებს, ადამიანები ჩერდებიან, რადგან გარემო არ არის გაჯანსაღებული აქტიური ეკონომიკური საქმიანობისთვის. ამდენად, ბუნებრივია, იქნება ნისიები. მა- ლაზიებს დიდი სიები აქვთ და ყველა ყველას იცნობს. თუმცა, ნისიები ნაციონალების დროსაც იყო და ესეც სა- განგაშო არ არის. ყველაფერს მოვევლება, რადგან ეს არის ყოფილ ხელისუფალთა უმსგავსო ეკონომიკური და სა- შინაო პოლიტიკის შედეგი და არა - ახალი ხელისუფ- ლეების დანაშაული, რომელმაც ამ მხრივ ენერგიული ნა- ბიჯები უნდა გადადგას.

ეკონომიკის საკითხებში ექსპერტ სანდრო თვალჭრე- ლიძისთვის ვანო მერაბიშვილის ან „ნაციონალური მოძრაობის“ სხვა რომელიმე წევრის განცხადება არავი- თარ ავტორიტეტს არ წარმოადგენს. მას მიაჩნია, რომ მე- თოხე კვარტალში მთლიანი შიდა პროდუქტის შემცირე- ბას უნდა ვუმაღლოდეთ წინა ხელისუფლებას, რადგან ზუსტად მათი ქმედებით, მათი ობსტრუქციის გამო ხე- ლისუფლების გადაცემის მტკივნეული პროცესი განხორ- ცილდა. მეორე მხრივ, ბიზნესმა არ იცოდა, როგორი იქ- ნებოდა ახალი ხელისუფლების მიდგომა მათ მიმართ, მით უფრო, რომ მხოლოდ ნოემბრის შუა რიცხვებში შეუდ- გა ახალი მთავრობა მუშაობას.

სანდრო თვალჭრელიძე აცხადებს, რომ ახალი ხელი- სუფლება ამ თვესავე ვერ შეაჩერდება. სამაგიეროდ, 1 იანვრიდან მკვეთრად იზრდება მთლი- ანი შიდა პროდუქტი, დიდია ეკონომიკური მიღწევა და როგორც ფინანსთა მინისტრმა აღნიშნა, დღეს 800 მი- ლიონ ლარზე მეტი აბსოლუტურად სუფთა ფული დევს. რაც შეეხება იმ ორ მილიარდს, რომელზეც თავის დრო- ზე ვანო მერაბიშვილი და ალექსანდრე ხეთაგური სა- უბრობდნენ, ის არც არსებობდა. ამიტომ მათი განცხა- დებები ნონსენსია.

გარდა ამისა, ექსპერტი აცხადებს, რომ მთლიანი ში- და პროდუქტი ფასდება წლის მონაცემებით. ამდენად, უნ- და დაველოდოთ ერთ წელიწადს და ვნახოთ, როგორი იქნება 2013 წლის მონაცემები. ამის შემდეგ შესაძლებელი იქნება მისი 2012 წლის მონაცემებთან შედარება.

„მართალია, ბიზნესმენებს ინერციით გადმოჰყვით შიშის ფაქტორი, მაგრამ მეჩვენება, რომ ნელ-ნელა ყველაფე- რი დღეაგდება. ნუ გვაყენებთ, რომ მთლიანი შიდა პრო- დუქტის ლომის წილს შეადგენდა მთავრობისგან ლობი- რებული კომპანიები, რომელთა დიდ ნაწილზეც გამოცხა- დებულია სასამართლო დავები, შეტანილია პროკურა- ტურაში საჩივრები. ეს ყველაფერი ნელ-ნელა გამოსწორ-დება და წლის მეორე ნახევარში ძალიან მკვეთრ ეკონო- მიკურ ზრდას უნდა ველოდეთ“, - აცხადებს სანდრო თვალჭრელიძე.

რაც შეეხება ნისიების ზრდას, ექსპერტს მიაჩნია, რომ ეს იმის მაჩვენებელია, რომ მალაზიის გამოყენებულს აქვთ იმედი, რომ მოსახლეობა ნისიებს დაფარავს. თუმცა, ზო- გადად, ეს არის უკანონო, მალაზიაში უნდა იდგეს სა- კასო აპარატი და ნებისმიერი ნაწარმის ყიდვა-გაყიდვა უნდა ფორმდებოდეს ჩვეით. ამიტომ, ნისიების არსებობა საქართველოს კანონმდებლობის უხეში დარღვევაა.

მანანა ნოზაძე

თანაგეგმვა

ნოვ-იორკში გალერეა Gallery151-ში გაიმართა სამი ხელოვნის ნამუშევრების ერთობლივი გამოფენა სახელწოდებით - „ბუ- ნაისი შეშრატსმყოფელი ფორმა“. გამო- ფენის სახელწოდება ცნობილი მწერლისა და კულტურის კრიტიკოსის სინტრა უილსონის რომანის სათაურიდანაა ნასესხები. გამოფე- ნაზე წამოდგენილი იყო მხატვრების ეთერ ჭკადუას, გოჩა ჭკადუასა და პიტერ გრასის ნამუშევრები. სამივე ხელოვნის ერთად თავ- მოყრის იდეა გახლდათ ისეთი ჰიპერრეალო- ბის შექმნის მცდელობა, სადაც ბუნება სიმეტ- რიითა და მოძრაობით ფერით გამოცდებდა, ხო- ლე განახლებადი დიზაინის მემკვიდრეობით შე- საქმეებელია არანატურალური მასალის ინ- ტერაქტიული ინტელაქციებად გარდაქმნა. ეს და-ძმა ჭკადუების პირველი ერთობლივი პროექტი არ გახლავთ. როგორც გამოფენის ანოტაციაშია ნათქვამი, ეთერ ჭკადუა საკუ- თარი პორტრეტების სერიის შექმნით ამყა- რებს დიალოგს ბუნებას, იდენტობასა და კულტურას შორის. ამ გამოფენაზე პირველად იქნა წამოდგენილი ეთერის ახალი ნახატი. იგი შავი უძირო სივრცის ფონზე პორტრეტის ჩარჩოში ლურჯ კაბაშია შემოსილი. გოჩა ჭკა- დუას ფიგურები ქართული მინერალური წყლების ბოთლებისგან, ნიუ-იორკის მაღა- ზიებში გაყიდული წყლის, შამპუნის, ზეთის, ლუდის, წვენიების, არაფინისა და საბავშვო პუდ- რის სხვადასხვა ფერის ცარიელი კონტეინ- ნეტებისა და ათასგვარი „გამოუსადგარი“ წვრილმანებისგან ხელით კეთდება. ამერი- კაში ამგვარი პლასტიკატის პროდუქციის სპეციალური „ბუნეკები“ (Recycling) განცალ- კავებით დგას პატარა თუ დიდი ქალაქების

გოჩა ჭკადუას ურბანული ყაპილები და ნიუ-იორკის წყლის აპზები

ქუჩებში ანდა უკვე მოხმარებულ პლასტიკა- ტის კონტეინერებს ადამიანები ცალკე დიდ და გამჭვირვალე ან გაუმჭვირვალე ცელოფ- ნის პარკებში ათავსებენ და გარეთ ამოაქვთ. თუ ცელოფანი შავი არაა, ეს ხელოვანს სა- ჭირო მასალის ძიებას უადვილებს. გოჩა მათ დიდხანს რეცხავს და მერე სპეციალური საჭ- რელი ინსტრუმენტით აქცევს მათ ისეთ უც- ნობ თუ ნაცნობ „ობიექტებად“, რომ ვერასო- დეს წარმოიდგენ თუ „ნაგავი“, გადასაგდე- ბი და უტილიზირებული მასალა ასე ბუნებ- რივად და ესთეტიკურად შეიძლება გამოიყუ- რებოდეს. მას შეუძლია ქოლგის გადატეხი- ლი ტარებისგან გული შექმნას, ხოლო გრძელი ბოთლისგან - ყალიონი. ურბანული, ცარი- ელი, უშეგთავსო პლასტიკატის სათავსოები

დან გოჩა მათ ფერადი ბალის პლასტიკატის მცე- ნარეობად, ყვავილებად და აბსტრაქტულ ფორმებად გარდაქმნის.

ეთერ და გოჩა ჭკადუების ეს ერთობლივი პროექტი მიზნად ისახავს მხატვრების იმ ირო- ნიული დამოკიდებულების ჩვენებას, როგო- რიც მათ აქვთ მასობრივი წარმოების პრო- დუქტების, არტისტების მიერ პოპულარული საგნების შექმნისა და იმ სოციალურ-პოლი- ტიკური არტეფაქტების მიმართ, რომელიც ეხება ნაციონალიზმს, ხატების შექმნასა და პოსტინდუსტრიულ ბუნებას. პიტერ გრასი კი ქმნის გასაოცრად ერთფეროვან ფსიქოდელი- ურ ნახატებს. მისი ფერადი სურათები, რო- მელიც მცენარეებს ან ბიოლოგიურ სკულპ- ტურებს გვაგონებს, საუბრობენ როგორც ბუ-

ნების, ხელოვნების ასევე მათემატიკის ენით. ამ სამი არტისტის ეთობლივი პროექტი ბუ- ნებასთან ჩვენი არაერთგვაროვანი ურთიერ- თობის სიღრმესა და მრავალფეროვნებას ადასტურებს.

2013 წლის გაზაფხულ-ზაფხულში 12 კვი- რის განმავლობაში არაკომერციული ორგა- ნიზაცია Word Above the Street-ის ინიცია- ტივით, რომელიც ეკოლოგიურ საკითხებზე, წყლის პრობლემებსა და მდგრად განვითა- რებაზე მუშაობს, სხვა ცნობილ ამერიკელ არტისტებთან ერთად ეთერ და გოჩა ჭკადუას თანამშრომლობით მოიხატება ნიუ-იორკის წყლის დიდი რეზერვუარები, რომლებიც ადამიანების სახლებს, შენობებს ზემოდან დაჰყურებენ.

ია მირკვილაძე, ნიუ-იორკი, აშშ

სურათებზე: ეთერ ჭკადუას ნახატი; გოჩა ჭკა- დუას „გვირილა“ და „ყვავილები“; სამომავლო პროექტი - ნიუ-იორკის წყლის რეზერვუარების მოხატვა.

ჭაღრაკი

ისევე მოითხოვს ადგილი ვიპეარში

მძვინვარეობის წინააღმდეგ ჩაერთო საფრანგული მოჭადრაკე ქალთა გუნდური მსოფლიოს ჩემპიონატებს. 2007 და 2009 წლებში პირველი-მესამე ადგილებზე, შესაბამისად, ჩინელებმა, რუსებმა და უკრაინელებმა დაიკავეს. ტრადიციულად ნაწილობრივ შარშანწინ დაიბრუნა, როცა მედლებისთვის ბრძოლაში ქართ-

ცაზახეთის დედაქალაქ ასტანაში, სადაც მსოფლიოს ჩემპიონატი მეოთხედ გაიმართა, ჩვენმა ქალთა გუნდმა იმავე შემაღდგენლობით იასპარეზა. ვიმედოვნებდით, რომ ქართველი დიდოსტატები ამჯერად უკეთ გამოვიდოდნენ, რადგან, უკრაინელების გარდა, სხვა ფავორიტებს, ფაქ-

ველმა მანდილოსნებმა გამოიღვეს წელი (წინა ორ ჩემპიონატში მეოთხე ადგილებზე გავიდნენ). თურქულ მარდინში „ოქრო-ვერცხლი“ ისევ ჩინელებმა და რუსებმა მოიპოვეს, „ბრინჯაოსთვის“ ბაქოში საქართველოს ნაკრებმა (ნანა ძაგნიძე, ლელა ჯავახიშვილი, ბელა ხოტენაშვილი, ნინო ხურციძე, სალომე მელია, კაპიტანი ნინო გურიელი) უკრაინელებს აჯობა და მე-3 ადგილი დაიკავა.

ტობრივად, შესუსტებული შემაღდგენლობები ჰყავდათ (ჩინეთის, რუსეთისა და ინდოეთის პირველმა-მეორე ნომრებმა ასტანაში თამაშზე უარი თქვეს). ამის მიუხედავად, შედეგი ვერ გავაუმჯობესეთ: ბოლოსწინა ტურში რუმინელებს ვაჯობეთ 3:1. პირველ დაფაზე ნანა ძაგნიძე შავი ფიგურებით 61-ე სვლაზე ირანი ბულმაგას დანებდა, ბელა ხოტენაშვილმა ელენა კოსმა დაამარ-

ცხა 35-ე სვლაზე, ნინო ხურციძემ - ალინა ლამი, სალომე მელიამ კარმენ ვოციუ - იაგოდინსკი დაჯაბნა.

მე-8 ტურის დანარჩენი შედეგები: ინდოეთი - რუსეთი 1.5:2.5 (ეიშა კარავადე - ვალენტინა გუნინა 0:1, რუთ რადმინი - ნატალია პოგონინა 0.5:0.5, მერი გომესი - ალისა გალიამოვა 1:0, სვამინათან სოუშია - ოლგა გირია 0:1), უკრაინა - აშშ 2.5:1.5 (კატერინა ლაგინო - ანა ზატონსკიხი 1:0, ირინა კრუში - ანა უშენინა 1:0, მარია მუზიჩუკი - საბინა ფოიშორი 0.5:0.5, ვიტორია ნი - ნატალია ყუკოვა 0:1), ყაზახეთი - საფრანგეთი 2.5:1.5, თურქეთი - ჩინეთი 0:4.

გუმინ მე-9 ტურის ორთაბრძოლები გაიმართა. საქართველოს ნაკრებმა 2,5:1,5 სძლია მასპინძლებს (ნანა ძაგნიძე და ლელა ჯავახიშვილი, შესაბამისად, გულისკან ნახბაიევა და მაინა დავლეტბაიევა დაამარცხეს, ბელა ხოტენაშვილი გულმირა დაულეტოვას დაუზავდა, ხოლო ნინო ხურციძემ 13 წლის ჟანსაია აბდუმალიკთან წააგო), ჩინელებმა ასეთივე ანგარიშით ინდოელებს აჯობეს, ფრანგებმა თურქები არ დაინდეს - 3.5:0.5, დაზავდნენ (2:2): რუსეთი - უკრაინა, აშშ - რუმინეთი.

ამდენად, 16 ქულით ჩემპიონობა უკრაინელებმა მოიპოვეს. ოქროსმედალოსნებს ქულით ჩამორჩნენ მსგავსი შეჯიბრებების საგზის გამარჯვებული ჩინელები, 13 ქულით ბრინჯაოს მედლები რუსებმა დაიმსახურეს. მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ: საქართველო - 12, ინდოეთი - 9, აშშ - 8, ყაზახეთი - 6, რუმინეთი - 6, საფრანგეთი - 4, თურქეთი - 1 ქული.

ლემსო ცინცაძე

დაფასება

მართლაც რაინდი

საბარძიშვილს მორაგბეთა ეროვნული ნაკრების 35 წლის კაპიტანი ირაკლი აბუსერაძე სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ლევან ვიფიანმა სპორტის რაინდის წოდებით დააჯილდოვა. მინისტრმა ნაკრების კაპიტანს ჯილდო ევროპის ერთა თასზე საქართველო - ესპანეთის სარაგბო შეხვედრის შემდეგ გადასცა. ირაკლი აბუსერაძე ეროვნული გუნდის მასშტრით ბოლო შეხვედრა ესპანეთის ეროვნული გუნდის წინააღმდეგ 9 მარტს გამართა. უკვე გაუწყეთ, რომ მატჩი, რომელიც აბუსერაძის გაცილებას მიეძღვნა, საქართველოს ეროვნული ნაკრების გამარჯვებით დასრულდა - 6:18. ერთა თასის ერთადერთი 5-გზის მფლობელი და სამი მსოფლიო თასის გათამაშების მონაწილე ირაკლი აბუსერაძე 1977 წლის 25 ნო-

ემბერს თბილისში დაიბადა. რაგბის თამაში „ქორეში“ დაიწყო. შემდეგ ასპარეზობდა „ყოჩებში“, ასკ-სა და „ლოკომოტივიში“. კარიერის უმეტესი ნაწილი საფრანგეთში გაატარა, სადაც თამაშობდა „ორიაკში“, „ორლენსა“ და „ოსერში“. „აბუს“ ნაკრებში 13 სეზონი (2000-12) გაატარა. მონაწილეობდა ერთა თასის 12 გათამაშებაში და 5-ჯერ გახდა ჩემპიონი. მოიხვეჭა ყველაზე მეტი, 85 ბორჯალი (კეპი) და დადო შვიდი ლელო. სამ მსოფლიო თასზე (2003 ავსტრალია, 2007 საფრანგეთი, 2011 ახალი ზელანდია) 11 მატჩი გამართა. ირაკლი 2007 წლიდან ბორჯალისანთა კაპიტანი იყო. მან გუნდს 38-ჯერ უკაპიტნა, რაც აგრეთვე რეკორდია. „აბუს“ ნაკრებს 2 მსოფლიოზე (2007 და 2011) გაუძღვა.

გიორგი შოთაძე

საბოლოო თხილავები

მესუთა ეტაპს მესტიამ უმასპინძლა

ბაზრის, ბაკურიანის, ბორჯომის, გუდაურის, მესტიისა და თბილისის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ სამთო მოთხილამურეთა საქართველოს თასის გათამაშებაში, რომელსაც მესტიამ უმასპინძლა. ამჯერად არ უასპარეზობდა ქვეყნის ნაკრების წევრებს, რომლებიც უცხოეთში ვარჯიშობენ და იქაურ ტურნირებში გამოდიან.

ჰანვალის ფერდობზე სამ ასაკში ეცილებოდნენ ერთმანეთს პირველობას გოგო-ბიჭები გიგანტურ სლალომში. გაუწყებთ გამარჯვებულთა და პრიზიორთა ვინაობას:

გოგონები. 1999-2000 წ.წ. 1. თამარ ბარბარაიანი (ბაკურიანი, 2.29,88), 2. კატო გოცირიძე (გუდაური, 2.42,87), 3. ქეთი მიქაბერიძე (ბორჯომი, 2.44,00). **1997-1998 წ.წ.** 1. ნუცა ხურცილაძე (გუდაური, 2.41,41), 3. მარიამ ჭკადუა (მესტია, 2.44,21), **1996 წელს და უფრო ადრე დაბადებულნი.** 1. სუსანა გავა (ბაკურიანი, 2.25,91), 2. ნატა მგელაძე (გუდაური, 2.57,06), 3. შორენა ჯაფარიძე (აჭარა, 3.45,21).

გაულები. 1999-2000 წ.წ. 1. ლაშა კურტანიძე (ბაკურიანი, 2.26,51), 2. ნიკა ცაგარელი (გუდაური, 2.28,68), 3. გიორგი კურტანიძე (ბაკურიანი, 2.36,48). **1997-1998 წ.წ.** 1. გიორგი კურტანიძე (ბაკურიანი, 2.12,14), 2. ბესო ჯავახიძე (მესტია, 2.43,73), 3. გოჩა ჯორბენაძე (აჭარა, 2.46,74). **1996 წელს და უფრო ადრე დაბადებულნი.** 1. დათო სეთურიძე (გუდაური, 2.26,81), 2. თენგიზ მესხიძე (აჭარა, 2.32,60), 3. ვასილ ცინდელიანი (მესტია 3.00,99). საქართველოს თასის გათამაშების მე-6 ეტაპი 23-24 მარტს გუდაურში გაიმართება.

ლაშა დიდი

გაიცანით!

„ფორმულა მირთი“ ავტოსპორტის ელიტა. იქ მოხვედრას ძალიან ნიჭიერ და სწრაფ ბილიტებსაც უჭირთ. საამისოდ კარგი მენეჯერი, ფინანსურად ძლიერი სპონსორები და ილბალი საჭირო. შეიძლება იყო სწრაფი და ბრძოლისუნარიანი მრბოლი, მაგრამ არ გვყავდეს გამოცდილი მენეჯერი ან სპონსორი და მაშინ მწვერვალზე არც უნდა იოცნებო. მაგრამ შეიძლება გქონდეს ილბალი და შენი კარიერით ისეთი სანულივანი და წარმატებული მენეჯერი და ინტერესდეს, როგორც სტივ რობერტსონია. ადამიანი, ვინც „ფ1“-ის ორი ჩემპიონია, კიმი რაიკონენის და ჯენსონ ბატონის საქმეებს უძღვება და რომლებიც „ფ1“-ში მიიყვანა. ეს უკვე წარმატების მესამედი და მისი არგამოყვანება ნამდვილი მფლობელობა იქნება.

პირველი ქართველი ელიტაში

სამსრეთ აფრიკაში დაბადებულ ქართველ მრბოლ ნიკოლოზ სურგულაძეს შეუძლია თქვას, რომ წარმატების მესამედი მის ხელთაა - 2011 წელს ის სწორედ სტივ რობერტსონმა მიიწვია ტესტებზე, რომელიც პორტუგალიაში ჩატარდა და რომელზეც სხვებთან ერთად 18 წლამდე ასაკში კარტინგში მსოფლიო ჩემპიონი, ბრიტანელი მეტივი გრეგემიცი იყო მინვეული. ქართველმა მასზე უკეთესი შედეგები არჩენა და, ბუნებრივია, რობერტსონიც დაინტერესა, რომელმაც სურგულაძე მრბოლთა შეფასების და შერჩევის პროგრამაში მიიწვია.

შარშანვე ნიკომ კარტინგში მსოფლიო ჩემპიონატის ბაპრეინის ეტაპზე წრის საუკეთესო დრო დააფიქსირა. ამ ფაქტმა რობერტსონს საბოლოოდ გადაწყვეტინა, რომ სურგულაძის მენეჯერობა ეკისრა და მალე მას სპეციალური პროგრამაც კი შეუმუშავა, რომლის მიხედვითაც 2017 წელს „ფორმულა 1“-ში ქართველი მრბოლის დებიუტი შედგება!

„ჩვენ ძალიან კრიტიკულად და ზედმინეებით ვარჩევთ პილოტებს, რომლებთანაც ვაპირებთ მუშაობას. ჩვენ გვინდა დავრწმუნდეთ, რომ ყოველი მომდევნო ახალი მრბოლი იქნება ისეთივე წარმატებული, როგორც მისი წინამორბედი. ჩვენ არ გვჭირდება პილოტი, რომელიც მხოლოდ მოხვდება „ფორმულა 1“-ში, ეს ჩვენთვის საკმარისი არ არის. ჩვენ გვინდა პილოტი, რომელსაც გააჩნია პოტენციალი გახდეს მსოფლიო ჩემპიონი“, - ამ

პრინციპით მუშაობენ სტივ რობერტსონი და მამამისი, დევი რობერტსონი, რომლებიც თავიანთი ზუსტი ალლოტიც გამოირჩევიან. სტივ რობერტსონი მრბოლს „ფორმულა ერთისთვის“ 4-5 წლის განმავლობაში უსასყიდლოდ ამზადებს, აწარმოებს მოლაპარაკებას წამყვან გუნდებთან და პოტენციურ სპონსორებთან. საკუთარ მოგებაზე კი მას შემდეგ იწყებს ზრუნვას, რაც თავის შეგირდს გუნდთან კონტრაქტს გაუფორმებს. ზუსტად ამავე პრინციპითაა შედგენილი ნიკო სურგულაძის განვითარების პროგრამა, რომლის გვირგვინიც „ფ1“-ია.

პირველი ქართველი ელიტაში

სურგულაძისთვის შედგენილი პროგრამა ფორმულა „რენო 2.0“-ის ევროპულ სერიებში მონაწილეობას ითვალისწინებს. საიმისოდ, რომ წარმოდგენა გქონდეთ, რა დონის ასპარეზობაა ამ სერიის ევროპის თასი, გეტყვით, რომ სხვადასხვა დროს მისი ჩემპიონები იყვნენ ბრაზილიელი ფელიპე მასა (2000 წელს), ესპანელი პედრო დელა როსა (1992), იაპონელი კასუი კობაიში (2005) და ვალტერ ბოტასი, რომელსაც მალე „უილიამსის“ ბოლიდით ექნება სადებიუტო როლია. ფორმულა „რენო 2.0“-ის სერიაში წარმატების შემთხვევაში სურგულაძეს ფორმულა „რენო 3.5“-ში (ამ სერიის 2005 წლის ჩემპიონია პოლონელი რობერტ კუბიკა) გადასვლის საშუალება მიეცემა ან გადავა „ფორმულა 3“-ის ბრიტანულ ჩემპიონატში, რომელიც „ფ1“-ის მომავალ ჩემპიონთა სამჭედლოდაა მიჩნეული. ამის შემდეგ მოდის სერია „გრანპრი 2“, რომელსაც „ფ1“-ის ქვედა ლიგადაც მოიხსენიებენ. დაბოლოს, „ფორმულა 1“-მაგარამ ამ გზის დასასრულში აუცი-

ლებელია იმ კომპონენტის მოპოვება, რომელზეც დასაწყისში გეტქონდა საუბარი - ნიკოს სპონსორი სჭირდება... წარმოიდგინეთ: 2017 წელი, მელბურნის ალბერტ პარკი. ერთ-ერთი გუნდის ბოლიდის საჭესთან ნიკოლოზ სურგულაძე ზის... რატომაც არა? კარგი ჯარისკაცები ხომ გენერლობაზე ოცნებობენ?..

რატომც არ უნდა გამოვიყენოთ ეს შანსი (ეველამ ერთად)?.. ნიკოლოზ სურგულაძის „ფ1“-ის პროგრამა.

2013 წელი. ნიკოლოზი გადადის სამხრეთ აფრიკიდან ინგლისში, რათა იქ ივარჯიშოს და იმუშაოს მისი გუნდის ინჟინრებთან ერთად;

2013 და 2014 ზამთრის ტესტ პროგრამა ფორმულა „რენო 2.0“ ევროპის თასი (მე 2 წელი - ბრძოლა ტიტულისთვის); ფორმულა „რენო 2.0“ ჩრდლოეთ ევროპის თასი;

2015 ზამთრის ტესტ პროგრამა ბრიტანეთის პირველობა „ფ3“-ში; ფორმულა „რენო 2.0“-ში ნიკოლოზის გამარჯვების შემთხვევაში ის მიიღებს 500 000 ევროს, რათა გადავიდეს „ფორმულა რენო 3.5“-ში. წარმა-

ტების შემთხვევაში ის გააგრძელებს „ფორმულა რენოში“ ასპარეზობას, ნაცვლად „ფორმულა 3“-ის ბრიტანეთის პირველობისა;

2016 ზამთრის ტესტ პროგრამა; „სერია GP2“-ის პირველობა **2017** დებიუტი „Formula 1“-ში. პროგრამის ფარგლებში, მრბოლის მნიშვნელობა ენიჭება სპორტულ ფსიქოლოგთან და პირად ფიტნეს-მწვრთნელთან თანამშრომლობას.

ვიტალი ჯაფარიძე

კოპიატიციური საბარტალი

ნასუბი დიკლომეზს აბროვებენ, გაქსეულები სემუოლოში ბრუნდებიან!

(მესუთი გვირდოლან)

მე კი გეთანხმებით, ბატონო ცოტნე, მაგრამ ვერ გეტყვით, რამდენად იოლად დააღწევთ თავს მიზნაცემის თავდასხმას, რომლებიც ისევედ ვერთავად ივანიშვილის მთავრობის გინებაში არიან, - პროკურატურასა და სასამართლოს ჩვენს წინააღმდეგ რევანშისტული ანგარიშსწორებისთვის იყენებსო, - და ახლა კიდევ უარესად აიღვსავენ კბილებს.
- მერედა საამისო მიზეზი ხომ უნდა ჰქონდეთ? იქნებ უსამართლობის საბაბს იმაში ხედავენ, სასამართლო პროკურატურის რომ ჰაიპარად აცამტვერებს და აშკარა დამნაშავეებს დაპატიმრების ნაცვლად სასამართლო დარბაზიდან პირზე კოცნით ისტუმრებს?
- თქვენ, როგორც ცნობილი იურისტისა და სწავლულს, სასამართლოს ასეთი „თვითშემოქმედება“ გამართლებულად მიგაჩნიათ?
- რა თქმა უნდა, ასეთ „თვითშემოქმედებაში“ არის გარკვეული პროგრესი. სასამართლო რომ აღარ ასრულებს პროკურატურის დაკვეთებს, განა ეს ნინგადადგმული ნაბიჯი არ არის? ხომ გახსოვთ, ნაცვების მმართველობის პერიოდში როგორ იყო - ადგიშვილს თავის კაბინეტში გამოჰქონდა განაჩენი და არა მოსამართლეს - სა-

სამართლო დარბაზში. ევროპა და ამერიკაც ხომ იმას მოითხოვენ „ქართული ოცნებისგან“ - ხელისუფლება არ უნდა ერეოდეს სასამართლოს გადაწყვეტილებებში.
- მაგრამ არც მთლად ისე ვარგა, როგორც ახლანდელი მოსამართლეები იქცევიან. მაგათ გასამტყუნებლად მართო უგულვას მაგალითიც კმარა. ეგ მაშინცონებულები (მოსამართლეებზე გეუბნებით) თუ პროკურატურის ყველა მოთხოვნას არ დააკმაყოფილებდნენ, არც დაიჭერდნენ და არც თანამდებობიდან გადააყენებდნენ, ისეთი მსუქანი დამნაშავეისთვის, როგორიც ქალაქის მერი გახლავთ, ფული მაინც ხომ უნდა დაეყრდნობინათ?
- ჩემი აზრით, მაგ საქმეში, ადრეც ვთქვი და ახლაც გავიმეორებ, თავად პროკურატურა ტყუის. კბილაშვილმა როცა იცის რა თაღლითი პაციენტებიცა ჰყავს (რიგითი ჩინოვნიკით დაწყებული და უგულვალა-სააკაშვილით დამთავრებული), ფული ჯიბეში ბრალდების წაყენებამდე უნდა დაუთვალოს (-სე იქცეოდა ადგიშვილი) და მაშინ ველარ მოატყუებენ - ქვეყნის აღმშენებლობით ვიყავით გატაცებული და ქრთამის ასაღებად დრო აღარ გვჩვენებოდა.
- ერთი გაურკვეველი საკითხიც და, ბატონო ცოტნე, ამით დღევანდელი ინტერვიუ დაგამთავროთ.
- ბრძანეთ, ბატონო!

- მაინტერესებს, რითი უნდა აიხსნას სასამართლოთა, ცოტა არ იყოს, უცნაური გადაწყვეტილებანი, როცა ისინი უმეტესწილად ქვეყნიდან გაქცეულ დამნაშავეებს უსჯიან პატიმრობას, ხოლო ადგილზე მყოფებს გირაოთი ათავისუფლებენ. ამასაც ვითომ კოპიატიციის სათრით სჩადიან?
- რა თქმა უნდა, ასეთი გადაწყვეტილებით ერთგვარად კოპიატიციასაც უხდინან ხარკს და ნაცუმციურესობის მაღლიერებასაც იმსახურებენ. მეორე მხრივ, ეს ამბავი მოსამართლეთა „გამჭრიახობაზეც“ მიგვაწინშინებს: მთავარია, საქართველოდან გაქცეული დამნაშავენი დააპატიმრონ, თორემ ვინც ადგილზეა, ისინი სად გაექცევიან(!). და კიდევ, შესაძლოა, ვივარაუდოთ, რომ ამას გაქცეულთა საქართველოში შემოსატყუებლად აკეთებენ. ამის დასტურად შაშვინის მაგალითიც გამოდგება. მან, ალბათ, იფიქრა, საზღვარგარეთ რომ მომავნონ, მაშინვე გამბარავენო და იმის იმედით, რომ აქ არ დააპატიმრებენ, პირლიმილიანი და გვიბრუნდა. ეტყობა, მისთვის სარფიან მომენტს ელოდებოდა ადგიშვილიც!
ესაუბრა ოტია ჩართოლანი

არაკითხა-მოაგვა

შალვა ნათელაშვილი გაეროს სოსოვს

„ლიბერალისტული პარტიის“ ლიდერი დემოკრატიულ სამყაროს საქართველოში „დიქტატურის ჩახშობის“ თსოვნით მიმართავს.
საგანგებო მიმართვაში, რომელსაც შალვა ნათელაშვილი გაეროს გენერალურ მდივანსა და დემოკრატიული სახელმწიფოების მთავრობის მეთაურებს უგზავნის, ნათქვამია, რომ პრეზიდენტის ხალხის მიერ არჩევა უქმდება.
- იძულებული ვართ გაუწყოთ, რომ საქართველოში სააკაშვილის ტოტალიტარული რეჟიმი იცვლება პრემიერ ივანიშვილის ოლიგარქიული დოლარ-დიქტატურით. ქვეყანაში კვლავ გრძელდება ერთპარტიული რესპრესიები, კვლავ ვიდევნებით პოლიტიკური ოპონენტებს, ისევე მონოპოლიზებულია მასმედია, ბიზნესი. ძალოვანი სტრუქტურები კვლავ რჩება პოლიტიკურ პოლი-

ციად, რომელსაც პოლიტიკონინალმდეგებზე თვალთვალის ფუნქცია აკისრია, პროკურატურა და სასამართლო გაყოფილია ორ დიქტატორს - სააკაშვილსა და ივანიშვილს შორის. უფრო მეტიც, პრემიერი ივანიშვილი ამზადებს ქვეყანაში ყველაზე მაღალი ხარისხის დემოკრატიული ინსტიტუტის - პრეზიდენტის ხალხისაგან არჩევნების გაუქმებას, რათა ეს პრეროგატივა გადასცეს თავის ერთპარტიულ კორუმპირებულ პარლამენტს.
დაბეჯითებით მოგინოდებთ მიიღოთ ზომები ამ სწრაფმზარდი დიქტატურის ჩახშობად, რათა არ დაუშვათ პრეზიდენტის არჩევაზე ხალხისთვის უფლებების წართმევა. გთხოვთ, საკითხი განხილულ იქნას გაეროს უშიშროების საბჭოზე, - აცხადებს შალვა ნათელაშვილი მიმართვაში.

გ ა ნ ს ხ ა დ ე ბ ა
საბარტოქელის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა აკადემია აცხადებს კონკურსს აკადემიის წევრის ვაკანსიებზე ქვემოთ ჩამოთვლილ განყოფილებებში: მათემატიკის და მექანიკის, კომპიუტერული მეცნიერებების, გეოგრაფიის და კლიმატოლოგიის, გეოლოგიისა და სამთო მეცნიერებების, ბიოლოგიისა და აგრარულ მეცნიერებათა, სამედიცინო მეცნიერებების - ორ-ორი ვაკანსია;
ფიზიკის, ქიმიის, ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის, ეკონომიკის, სოციოლოგიისა და სამართლის, პოლიტიკურ და ისტორიულ მეცნიერებათა, ლიტერატურის და ხელოვნების - თითო ვაკანსია.
კონკურსში მონაწილეობისათვის წარმოდგენილი უნდა იყოს - განცხადება, პირადობის მოწმობის ასლი, ავტობიოგრაფია (CV), სამეცნიერო ხარისხისა და აკადემიური წოდების დიპლომების ასლები, სამეცნიერო შრომების სია, 2 ფოტოსურათი (3X4).
კონკურსში მონაწილეს დამატებით შეუძლია წარმოადგინოს ყველა ის საბუთი, რომელიც, მისი აზრით, უკეთ წარმოაჩენს მის სამეცნიერო-პედაგოგიურ მოღვაწეობას.
საბუთების მიღება წარმოებს კონკურსის გამოცხადებიდან ერთი თვის განმავლობაში შემდეგ მისამართზე: თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. 3, თსუ XI კორპ., ოთახი 324.
შესაძლებელია საბუთების ელექტრონული ფორმით წარმოდგენა მისამართზე: dato.aladashvili@gmail.com
ცნობებისათვის: ტელ: 597 93 11 00, 599 15 66 80.

ნარკორეალიზატორთა ჯგუფი დააკავენ
თბილისის მთავარი სამმართველოს დეტექტივების სამმართველოს მე-4 განყოფილების თანამშრომლებმა მიღებული ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ნარკოტიკის რეალიზაციისთვის წარსულში ნასამართლევი ალექსანდრე დ. დააკავეს.
სამინისტროს ინფორმაციით, ნარკოდანაშაულისთვის ასევე დაკავებულები არიან გიორგი ქ. ირაკლი ლ. და ოთარ გ.
ძიებით გაირკვა, რომ დაკავებულებმა ნარკოტიკული საშუალება „მარისუანა“ ნარკორეალიზატორ ალექსანდრე დ-სგან შეიძინეს.
თბილისსა და ბორჯომში ერთდროულად ჩატარებული ოპერატიული-საგამომძიებო ღონისძიებების შედეგად, დაკავებულების პირადი და საცხოვრებელი ბინების ჩხრევისას 2 კილოგრამამდე ნარკოტიკული საშუალება „მარისუანა“, ხოლო ალექსანდრე დ-ს ბინიდან ოთარ გ-სგან ნარკოტიკის შესაძენად გადაცემული ფულიც ამოიღეს.
დაკავებულები ჩადენილ დანაშაულს აღიარებენ.

გ ა რ დ ა ი ც ვ ა ლ ა
ბრწყინვალე მუსიკოსი გივი (თენგიზ) ამირეჯიბი, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი, ფორტეპიანოს კათედრის გამგე, საქართველოს დამსახურებული არტისტი. მნიშვნელოვანია ბატონი თენგიზის დამსახურება თანამედროვე ქართული მუსიკის შესრულების თვალსაზრისით. იგი კონცერტებით გამოდიოდა გერმანიაში, კანადაში, პოლონეთში, ამერიკაში, მიღებული აქვს მრავალი საპატიო ჯილდო. მისი აღზრდილები საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატები გახდნენ. იგი იყო მაღალი კულტურის ხელოვანი, ჭეშმარიტი შვილი თავისი ქვეყნისა მარად დარჩება ჩვენს ხსოვნაში.
საქართველოს კულტურის ფონდის პრეზიდენტი დიდი გულსიტყვილით ეთხოვება ბატონ გივი ამირეჯიბს, თანაუგრძნობს ოჯახის წევრებსა და მისი ნიჭის თაყვანისმცემლებს.
მერაბ ბერაქიანი

ს ა ნ თ ე ლ ი
ლევან კალაშვილის ნათელ ხსოვნას
გარდაიცვალა ენერგეტიკის ღვანლ-მოსილი მუშაკი, გამოჩენილი ფინანსისტ-ეკონომისტი, ჩვენი მეგობარი და თანამებრძოლი, უნესიერესი მოქალაქე და კეთილი ადამიანი, ბატონი ლევან კალაშვილი.
დაიბადა 1927 წლის 10 აპრილს ონის რაიონის სოფელ ქაშქვაში, დაამთავრა მოსკოვის სტატისტიკის ინსტიტუტი, მრეწველობის ეკონომისტის სპეციალობით.
ახალგაზრდა ეკონომისტი მუშაობას იწყებს „რიონპესში“ მგეგმავ-ეკონომისტად, შემდეგ გადაჰყავთ „საქენერგოში“ ჯერ ეკონომისტ-ფინანსისტად, შემდეგ მუშაობს უფროს ეკონომისტ-ფინანსისტად, აწინაურებენ საფინანსო განყოფილების უფროსის მოადგილედ, 1980-1988 წლებში კი საფინანსო განყოფილების უფროსია.
შემდგომში ბატონი ლევანი მუშაობდა სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროში სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე და თავის დიდ გამოცდილებას გადასცემდა ახალგაზრდა თაობის სპეციალისტებს.
ბატონი ლევანის შრომა ღირსეულად იქნა დაფასებული - მიღებული ჰქონდა მრავალი ჯილდო და მადლობა.
მშვიდობით, ჩვენო ძვირფასო მეგობარო, მსუბუქი ყოფილიყოს თქვენთვის მშობლიური მიწა.
საპარტოქელოს ენერგეტიკის ლა ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო, საპარტოქელოს ენერგეტიკის მუშაკთა პროკაპშირი, საპარტოქელოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის პროკაპშირები, საპარტოქელოს ენერგეტიკის ვებპარტია კავშირი.

ექვთიმე თაყაიშვილის სახელობის საქართველოს საისტორიო საზოგადოება ღრმა მწუხარებით იუნყება, რომ გარდაიცვალა ცნობილი მეცნიერი, ამაგდარი პედაგოგი, საზოგადო მოღვაწე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
ნოდარ ასათიანი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.
ოთარ მიმინოშვილი, მერაბ ვაჩნაძე ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ცნობილი ისტორიკოსისა და საზოგადო მოღვაწის
ნოდარ ასათიანის
გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ მის ოჯახს.
იური ოსიპოვის ოჯახი ღრმა მწუხარებით იუნყება, რომ გარდაიცვალა ღვანლმოსილი ქალბატონი
ნაირა ხაზარაძე-ქახიანი
და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.
გიორგი, თემურ, მამუკა, ვიტალი ხაზარაძეები ღრმა მწუხარებით იუნყებიან ახლო ნათესავის და შესანიშნავი ქალბატონის
ნაირა ხაზარაძე-ქახიანის
გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობას უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.
გიორგი, თემურ, მამუკა ხაზარაძეები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ჩვენი ოჯახების ახლო მეგობრის, სახელოვანი მამულიშვილის, დიდი სამამულო ომის აქტიური მონაწილის, ცნობილი მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის
გიორგი ბოგაველიშვილის
გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ქალი და მამაკაცი

მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ გარკვეულ დღეებში ქალბატონები თავიანთი ცხოვრების განსაკუთრებული თავაზიანობით ეპყრობიან. თავდაპირველად ორიოდე სიტყვას ფიზიოლოგიურ თავისებურებებზე ვიყვირებ, რითაც უფრო გასაგები გახდება სუსტი სქესის წარმომადგენელთა ქცევის ცვლილებები, რომლებიც მამაკაცებისთვის იმის ნიშანია, რომ ტრფობის ობიექტის მიმართ დაახლოებისკენ მიმართული ნაბიჯების გადადგმის დრო დადგა. ლაპარაკია ოვულაციაზე, ანუ ქალის ორგანიზმის იმ შიდა მოვლენაზე, როცა კვერცხუჯრედები განაყოფიერებისთვის ხელსაყრელ ადგილებს იკა-

როგორ იცვლებიან ისინი ყოველთვიური ციკლების პერიოდებში. კერძოდ კი ოვულაციის დროს თავის ტვინის ზოგიერთი ზონა 2 პროცენტით იზრდება, მაგალითად, მატულობს რუხი ნივთიერების ოდენობა, განსაკუთრებით იმ ადგილებში, რომლებიც ადგილზე ორიანტაციაზე, სახისა და სხეულის ცნობაზე პასუხისმგებელი. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ამ დროს ქალები უფრო ჭკვიანები ხდებიან, რის შედეგადაც ჩვეულებრივი საუბრისას შეიძლება. ავსტრიელი მეცნიერთა აზრით, ევოლუციის გარიჟრაჟზე თავის ტვინის პერიოდული დამძიმება ქალებს კარგ სამსახურს უწევდა, რადგან მამრების შერჩევაში ესმა-

ლოს ანუ უფრო კალიფორნიის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგის მარტი ჰასელტონის ექსპერიმენტებმა აჩვენა, რომ ჩასახვისადმი მზადყოფნის პერიოდში ქალები უფრო გამოხვედნენ იცვამენ და გარეგნულად მშვენივრებიან. მკვლევარმა სტუდენტ ქალიშვილებს ფოტოები ორჯერ გადაუღო - ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. მეორე წყვილ ფოტოს დოქტორი პასელტონი მამაკაცებს აჩვენებდა და ეკითხებოდა, თუ რომელზე გამოიყურება ქალი უფრო მომხიბვლელად. აღმოჩნდა, რომ თითქმის ყველა ფოტო, რომელსაც ისინი ირჩევდნენ, ოვულაციის პერიოდში იყო გადაღებული. ამასთან, აღმოჩნდა, რომ ფერტილურ პერიოდებში ქალები ჩვეულებრივისგან განსხვავებულად მოქცებიან, რაც პეტინგენის უნივერსიტეტის პროფესორმა ბერნარდ ფინკმა დაადგინა. მეცნიერმა 50 სტუდენტი ქალიშვილის თავისუფალი ცქცევა ვიდეოზე ორ-ორჯერ ჩაწერა, ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. ამ შემთხვევაშიც შედეგი ისეთივე იყო, როგორც ზემოაღნიშნულ ფოტოსურათების ჩვენების დროს. იგივე მოხდა, როცა პროფესორმა ფინკმა ქალიშვილებს ჩვეულებრივი სიარულის დროს გადაუღო.

სასიყვარულო ანგარიში

როგორც უფრო კალიფორნიის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგის მარტი ჰასელტონის ექსპერიმენტებმა აჩვენა, რომ ჩასახვისადმი მზადყოფნის პერიოდში ქალები უფრო გამოხვედნენ იცვამენ და გარეგნულად მშვენივრებიან. მკვლევარმა სტუდენტ ქალიშვილებს ფოტოები ორჯერ გადაუღო - ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. მეორე წყვილ ფოტოს დოქტორი პასელტონი მამაკაცებს აჩვენებდა და ეკითხებოდა, თუ რომელზე გამოიყურება ქალი უფრო მომხიბვლელად. აღმოჩნდა, რომ თითქმის ყველა ფოტო, რომელსაც ისინი ირჩევდნენ, ოვულაციის პერიოდში იყო გადაღებული. ამასთან, აღმოჩნდა, რომ ფერტილურ პერიოდებში ქალები ჩვეულებრივისგან განსხვავებულად მოქცებიან, რაც პეტინგენის უნივერსიტეტის პროფესორმა ბერნარდ ფინკმა დაადგინა. მეცნიერმა 50 სტუდენტი ქალიშვილის თავისუფალი ცქცევა ვიდეოზე ორ-ორჯერ ჩაწერა, ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. ამ შემთხვევაშიც შედეგი ისეთივე იყო, როგორც ზემოაღნიშნულ ფოტოსურათების ჩვენების დროს. იგივე მოხდა, როცა პროფესორმა ფინკმა ქალიშვილებს ჩვეულებრივი სიარულის დროს გადაუღო.

ვებზე. მანამდე რამდენიმე დღით ადრე და ამის შემდეგ გარკვეულ ხნის განმავლობაში, სქესობრივად მონივრული ქალები ჩასახვისთვის ყველაზე მეტად არიან მზად. ეს სწორედ ის დღეებია, როცა ქალები თავიანთი ცხოვრების მიმართ განსაკუთრებულად კეთილგანწყობილნი არიან და ამ დროს ფერტილური პერიოდი ეწოდება. ეს ფენომენი ავსტრიელმა მეცნიერებმა ბელინდა პლეტცერმა და მისმა კოლეგებმა ზალბურგის უნივერსიტეტიდან დაადგინეს, რომლებიც ქალების თავის ტვინის თვეების განმავლობაში სკანირებდნენ ტომოგრაფიულ და რომლებმაც დააფიქსირეს, თუ

რებოდა, რის შედეგად შთამომავლობისთვის საუკეთესოს ანიჭებდნენ უპირატესობას. ცივილიზებულ ქალებში აღნიშნული ფენომენს მომყოლი ეფექტები ართულებს. მშვენიერი სქესის დაჭკვიანებულ წარმომადგენლებს, როგორც წესი, სახის უსვენაკვთიანი, დაკუნთული და მკერდზე ბალნაინი მამრები მოსწონთ ნოლზე. როგორც ჩანს, შორეულ წარსულში სწორედ ასეთები ითვლებოდნენ ყველაზე პერსპექტიულად გენეტიკური თვალსაზრისით. თუმცა კი, როგორც ბელინდა პლეტცერი აღნიშნავს, ეს არაა დროში გაჭიმული მოვლენა - ოვულაციის შემდეგ თავის ტვინის წონა კვლავ იკლებს.

ხელსაყრელ პერიოდში მატულობს, კუნთებზე, მათ კვანძებსა და მყესებზე მოქმედებენ, თითქოს არბილებენ მათ. ამის შედეგად ქალები სხვანაირად, უფრო ეროტიულად იწყებენ მოძრაობას, - ამბობს მეცნიერი. სხვათა შორის, ნიუ-მექსიკოს უნივერსიტეტის მკვლევარებმა „ფინკის ფენომენის“ მატერიალურ დადასტურებასაც მიაგნეს. კერძოდ, მათ დაადგინეს, რომ სტრიპტიზ-ბარებში ჭოკთან მოცეკვავე ქალიშვილები, რომლებსაც კლიენტები ფულს ჩუქნიან, ოვულაციის პერიოდებში მეტ ფულს შოულობენ.

თამარ გომიზაშვილი

ჩვენი პრესდაიჯესტი

გაქმნიან ვახუსედიან

ბანკის მფლობელების თემა საქართველოში მწვავედ დგას. არჩევნების წინ „ქართულმა ოცნებამ“ ამ პრობლემის მოგვარების პირობა დადო. ხალხს იმედი გაუჩნდა, რომ ეს პრობლემა მოგვარდებოდა, რაც ასე მარტივი სულაც არ აღმოჩნდა. ბანკები მფლობელებს ისევე ართმევენ ბინებს. ხალხი დახმარებას ახალი ხელისუფლებისგან ითხოვს. რამდენიმე მოქალაქემ თავის დანვაც კი სცადა. მსგავს სიტუაციაში საქართველოში ასეულობით ოჯახია. გასაგებია, რომ მათი პრობლემის მოგვარება იოლი არ არის, მაგრამ ხელისუფლებამ ხომ უნდა გააკეთოს რაღაც. ეს ადამიანები მხოლოდ გადავადებას ითხოვენ. „ახალი თბობა“

როგორც უფრო კალიფორნიის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგის მარტი ჰასელტონის ექსპერიმენტებმა აჩვენა, რომ ჩასახვისადმი მზადყოფნის პერიოდში ქალები უფრო გამოხვედნენ იცვამენ და გარეგნულად მშვენივრებიან. მკვლევარმა სტუდენტ ქალიშვილებს ფოტოები ორჯერ გადაუღო - ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. მეორე წყვილ ფოტოს დოქტორი პასელტონი მამაკაცებს აჩვენებდა და ეკითხებოდა, თუ რომელზე გამოიყურება ქალი უფრო მომხიბვლელად. აღმოჩნდა, რომ თითქმის ყველა ფოტო, რომელსაც ისინი ირჩევდნენ, ოვულაციის პერიოდში იყო გადაღებული. ამასთან, აღმოჩნდა, რომ ფერტილურ პერიოდებში ქალები ჩვეულებრივისგან განსხვავებულად მოქცებიან, რაც პეტინგენის უნივერსიტეტის პროფესორმა ბერნარდ ფინკმა დაადგინა. მეცნიერმა 50 სტუდენტი ქალიშვილის თავისუფალი ცქცევა ვიდეოზე ორ-ორჯერ ჩაწერა, ერთხელ ოვულაციის დროს, მეორედ - მის შემდეგ. ამ შემთხვევაშიც შედეგი ისეთივე იყო, როგორც ზემოაღნიშნულ ფოტოსურათების ჩვენების დროს. იგივე მოხდა, როცა პროფესორმა ფინკმა ქალიშვილებს ჩვეულებრივი სიარულის დროს გადაუღო.

რატომ მიჩუმდა საარსებო მიწის მფლობელების საკითხი? საბარსებო მინიმუმს, რომელიც მინიმალური საარსებო კალათის მიხედვით დგინდება, უკვე წლებია ექსპერტები აკრიტიკებენ. განსაკუთრებულ პროტესტს კი პროდუქტების ის რაოდენობა იწვევს, რომლებიც ჯანდაცვის სამინისტრომ ჯერ კიდევ 2003 წელს დაამტკიცა და მას შემდეგ არც არავის შეუცვლია. მიუხედავად „ქართული ოცნების“ დაპირებისა, საარსებო მინიმუმის დათვლის მეთოდოლოგია არც არჩევნების შემდეგ შეცვლილა. თუმცა, თუ პრემიერ ივანიშვილს დაფუძნებულ რეზოლუციებზე დაფუძნდა გადაიხედება და თანაც უახლოეს პერიოდში. ვნახოთ, ჯერჯერობით კი ფაქტია, რომ მინიმალურ დღიურ რაციონში ხახვის წილი უფრო მაღალია, ვიდრე თევზის, ბადრიჯნის, ფრინველის და ღორის ხორცისა. „რეზონანსი“

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

ქალი

ანაკლოტავი

მზამ, სანამ თოვლის ფანტელის პირით დაჭერას გადაწყვეტ, დარწმუნდით, რომ ყველა ჩიტი უკვე გაფრინდა. * * * მე იმ თაობის წარმომადგენელი ვარ, რომელმაც იცის რატომ ჭმუჭნიან გაზეთს. * * * ძალში ხალხური სიბრძნე: რაც არ მახსოვს, არც ყოფილა. * * * დათვი გააანყდა ლუდის კასრს და მიხვდა, რომ ცხოვრების

განმავლობაში რატომ იჭერდა თევზს. * * * ტიპი სახლში ფეხბურთს უყვრებს. უცებ ქვედა ბინიდან ისმის მის იატაკზე ძლიერი ყრუ დარტყმები. ბინაში ყველაფერი ირყევა. ტიპმა ამას ათ წუთზე მეტ ხანს ვერ გაუძლო და ქვედა მეზობლის კარზე დარეკა. კარი გაუღო გაოფლიანებულმა, ტრუსებ-მაისურიანმა შემელსაც თავზე მუზარადი ესურა. ნაცნობი რომ დაინახა, გახარებულმა მიაძახა: - გამარჯობა, მეზობელო! შემოდი ნახე, რა მაგარი ბატუტი ვიყიდე!

ავტორთა საშუალოდგომი რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები. საქართველოს რესპუბლიკის გამომცემელი შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორი“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20) შპს „თანადგომი“-ს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი ტ: 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორი“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20) uac(უაკ) 070 4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 299-62-77; 599 56-81-86 პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიზაშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსია 599 17-21-21; სპარტაკ ძოგუღია 599 36-00-35 პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა მამუკიძე 514 33-33-24